

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY KOWIESY
FRAGMENT WSI ZAWADY I WOLA PĘKOSZEWSKA

POWIAT SKIERNIEWICKI
woj. łódzkie

Kowiesy, 10.11.2022r.

Opracowanie:
mgr inż. Maria Rogowska

SPIS TREŚCI

1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY	3
2. PRZEDMIOT, CEL, ZAKRES I METODA SPORZĄDZENIA PROGNOZY	3
3. MATERIAŁY WYKORZYSTANE PRZY SPORZĄDZENIU PROGNOZY	4
4. POŁOŻENIE I STAN ZAGOSPODAROWANIA OBSZARU PLANU	5
5. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	6
6. OKRESLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA NA OBSZARZE PLANU ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU	7
7. PROGNOZA ZMIAN I PROCESÓW ZACHODZĄCYCH W ŚRODOWISKU PRZYRODNICZYM Z TYTUŁU DOTYCHCZASOWEGO UŻYTKOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ PRZYDATNOŚĆ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNE TERENÓW OBSZARU PROJEKTU	13
7.1. Stopień zmian środowiska oraz zgodność istniejącego użytkowania i zagospodarowania z uwarunkowaniami przyrodniczymi	13
7.2. Analiza w zakresie przydatności funkcjonalnej przestrzeni terenów projektu planu ...	16
8. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU	16
9. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO I ZABYTKI	19
9.1. Określenie, analiza i ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania na poszczególne elementy środowiska i zagadnienia społeczne oraz wzajemne oddziaływania między nimi, mogącego wynikać z realizacji ustaleń projektu planu.....	19
9.2. Analiza i ocena w zakresie oddziaływania bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, skumulowanego, krótkoterminowego, średnioterminowego, długoterminowego, stałego i chwilowego	25
10. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA	

USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM,
WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA
PROJEKTU PLANU 26

11. OCENA ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE,
OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ EWENTUALNYCH
NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO BĘDĄCYCH
REZULTATEM REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU..... 27

12. ANALIZA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ
ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU 29

13. NIEDOSTATKI I BRAKI MATERIAŁÓW UTRUDNIAJĄCE OCENĘ
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PROJEKTU PLANU
29

14. PRZEWIDYWANA ANALIZA REALIZACJI USTALEŃ PRJEKTU PLANU
..... 29

15. WNIOSKI 29

16. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM 30

1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY.

Bezpośrednią podstawą prawną sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy jest ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm). Zgodnie z działem IV, rozdziałem 1, art. 46 tej ustawy, projekt planu zagospodarowania przestrzennego gminy wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W ramach tego postępowania organ opracowujący projekt planu sporządza prognozę oddziaływania na środowisko. Dokumenty te poddawane są opiniowaniu, a w następnej kolejności podlegają wyłożeniu do publicznego wglądu. Wyłożenie projektu planu wraz z prognozą do publicznego wglądu następuje już w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Potrzeba sporządzania prognozy wynika ponadto z zapisu *art. 1 i 2* ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, mówiącym o „zrównoważonym rozwoju” jako podstawie działań

w dziedzinie określania zakresu i sposobów postępowania w sprawach przeznaczania terenów na określone cele i ustalania zasad ich zagospodarowania, a tym samym nakazujący uwzględnienie w zagospodarowaniu przestrzennym wymagań ochrony środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi.

Niniejszą prognozę sporządzono zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zgodnie z zakresem i stopniem szczegółowości prognozy uzgodnionym z właściwymi organami, a także w myśl art. 53 przytoczonej ustawy.

2. PRZEDMIOT, CEL, ZAKRES I METODA SPORZĄDZENIA PROGNOZY.

Przedmiotem niniejszej prognozy jest określenie przewidywanych skutków dla środowiska wynikających z realizacji projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminy Kowiesy, sporządzonego w wykonaniu uchwały XLIII/229/22 Rady Gminy Kowiesy z dnia 26 maja 2022 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kowiesy, obejmującego fragmenty wsi Zawady i Wola Pękoszewska.

Celem prognozy jest ocena ewentualnego oddziaływania realizacji ustaleń planu na środowisko, jakie może wystąpić w następstwie realizacji dopuszczonych w projekcie planu form zabudowy i zagospodarowania terenu. W prognozie oddziaływania na środowisko ocenia się relacje pomiędzy przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami planistycznymi a lokalnymi uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego, a także aspektami gospodarczymi i społecznymi, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Przeprowadzona ocena pozwala na ewentualną weryfikację rozwiązań planistycznych z punktu widzenia zasad ochrony środowiska i zdrowia ludzi, jak również ewentualną pomoc w formułowaniu warunków realizacji zabudowy i zagospodarowania terenów, ograniczających ewentualne niekorzystne oddziaływania.

Szczegółowy zakres informacji i analiz wymaganych w prognozie określony został w art. 51 ust 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 52 ust 1 wspomnianej ustawy, informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko muszą być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy, a ich zakres musi być dostosowany do zawartości i stopnia szczegółowości informacji zawartych w projekcie planu oraz etapu tego dokumentu. Ponadto zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w opracowanej prognozie został uzgodniony zgodnie z art. 57 i 58 wym. ustawy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Łodzi oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Skierniewicach.

Przyjęta metoda jest autorska i polega na:

- analizie ustaleń i zapisów planu celem określenia charakteru, nasilenia oraz zasięgu przestrzennego prawdopodobnych oddziaływań planowanych funkcji na środowisko, ze szczególnym uwzględnieniem oddziaływania na powierzchnię ziemi, krajobraz i wody podziemne i powierzchniowe, klimat, kopaliny, rośliny i zwierzęta, a także oceny przyjętych rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń, przy założeniu metodycznym, że zgodnie z projektowanymi ustaleniami, na terenie planu docelowo powstanie zainwestowanie w wielkości i skali maksymalnej, na jakie plan pozwala;
- przeprowadzeniu analizy opracowania ekofizjograficznego celem oceny stanu środowiska w terenie planu i na obszarze ewentualnych wpływów pod kątem ustaleń planu w zakresie możliwości wykorzystania i eksploatacji środowiska,
- przeprowadzeniu analizy w zakresie zgodności projektu planu z obowiązującymi przepisami oraz uwarunkowaniami planistycznymi, a w szczególności przyrodniczymi,
- sprecyzowaniu wniosków w zakresie polityki realizacji planu i działań proekologicznych.

Dokumentacja prognozy obejmuje część tekstową i część graficzną sporządzoną na rysunku projektu planu, pomniejszonego do skali 1 :2000. Nie stwierdzono potrzeby zachowania skali 1:1000, ponieważ rysunek w skali 1 :2000 jest czytelny z punktu widzenia zakresu i potrzeb niniejszej prognozy, ponadto w tej skali jest możliwość objęcia szerszego sąsiedztwa obszaru planu.

3. MATERIAŁY WYKORZYSTANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.

W opracowaniu wykorzystano następujące dokumenty:

- Oceniany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kowiesy, obejmujący fragmenty wsi Zawady i Wola Pękoszewska.
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kowiesy, obejmującego fragmenty wsi Zawady i Wola Pękoszewska. M. Rogowska. 2022r.
- Opracowania ekofizjograficzne podstawowe sporządzone na potrzeby Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kowiesy. K. Nowakowski. 2010r. M. Rogowska. 2021 r.
- Atlas Rzeczypospolitej z 1993r.
- Klimat obszarów zurbanizowanych. IGPIK. 1990r.
- Obowiązujące przepisy prawne w tym m.in.: ustawa o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 916), ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 1326 z późn. zm.), ustawa prawo wodne z 18 lipca 2001 r.

- (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233 z późn. zm.), ustawa prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.), ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029)
- Program Ochrony Środowiska Województwa Łódzkiego na lata 2021 - 2024 z perspektywą do roku 2028 – uchwała nr XXXIV/445/21 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dn. 27 sierpnia 2021 r.
 - Raporty o stanie środowiska województwa łódzkiego w latach 2010 - 2018.
 - Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1 :50000, Państwowy Instytut Geologiczny, 1998r.
 - Mapa geośrodowiskowa Polski w skali 1: 50000, Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, 2010r.
 - Rozporządzenia Ministra Środowiska: - w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (z dnia 06.10.2014 roku - Dz. U. z 2014 r. poz. 1348); - w sprawie ochrony gatunkowej roślin (z dnia 09.10.2014 roku - Dz. U. z 2014 r. poz. 1409); - w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (z dnia 09.10. 2014 roku - Dz. U. 2014r, poz. 1408); - w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (z dnia 12.01.2011 roku - Dz. U. nr 25, poz. 133 i zmieniające z dnia 29.03.2012 roku - Dz. U. nr 0 poz. 358); w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (z dnia 13.04.2010 roku – Dz. U. z 2014 r. poz. 1713 z późn. zm.).
 - Informacje dotyczące obszarów objętych ochroną przyrody Natura 2000-strona internetowa Ministerstwa Ochrony Środowiska ([mos.gov.pl/natura 2000](http://mos.gov.pl/natura%2000)) i strona internetowa - Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi [natura 2000. gdos.gov.pl](http://gdos.gov.pl)).
 - Informacje na temat obszarów objętych ochroną przyrody – strona internetowa (<http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy>).
 - Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003r. /Dz. U. z 2022 r. poz. 2840/
 - Klimat obszarów zurbanizowanych. IGPIK. 1990 r.
 - Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego - przyjęty przez Sejmik Województwa Łódzkiego Uchwałą Nr LV/679/18 z dnia 28 września 2018 roku, wraz z prognozą jego oddziaływania na środowisko.
 - Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej” – PEP2030 – Uchwała Nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 roku.
 - Wybrane zagadnienia z ekologii – Wydanie V, H. Zimny, Wydawnictwo SGGW 1997.
 - Mechanizmy i Uwarunkowania Ekorozwoju, Tom 1,2,3, Politechnika Białostocka Katedra Ekonomii i Zarządzania Ochroną Środowiska, 1996.

- Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1:50000, /PIG Warszawa 1994r.
- Budowa Geologiczna Polski, J. Malinowski, Wyd. Geologiczne, Warszawa.
- Szata roślinna Polski, W. Szafer, PWN, Warszawa, 1977.
- Gleboznawstwo rolnicze, H. Uggla, PWN, Warszawa 1983.
- Geomorfologia Polski, R. Galon, PWN, Warszawa 1972.
- Ekologia krajobrazu, Wydanie trzecie, A. Richling, J. Solon, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1998.
- Mapy ewidencyjne w skali 1: 5000 dla obrębów ewidencyjnych wsi objętych planem.
- Rozporządzenie R.M. z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839. z późn. zm.).

Tereny obszaru projektu planu nie są położone w granicach obszarów przyrodniczych, ustanowionych na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody, ani w bezpośrednim ich sąsiedztwie.

W granicach projektu planu nie występują obiekty zabytkowe, dobra kultury współczesnej, ani obszar nie znajduje się w granicach krajobrazu kulturowego, w związku z czym nie obowiązują wymogi ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dn. 23 lipca 2003r. / Dz. U. z 2022r. poz. 840/

4. POŁOŻENIE I STAN ZAGOSPODAROWANIA OBSZARU PROJEKTU PLANU.

Projektem planu objęty jest fragment gminy Kowiesy, położony we wsi Zawady i Wola Pękoszewska.

Obszar położony jest pomiędzy drogą krajową nr 70 a kompleksem lasów państwowych. Od południowego wschodu przylega do wyniesionego na nasypie obszaru kolejowego Centralnej Magistrali Kolejowej – linia kolejowa nr 4 relacji Grodzisk Mazowiecki – Zawiercie, od południowego – wschodu występują grunty rolne. Obszar projektu planu obecnie nie jest zabudowany, jest użytkowany rolniczo jako sady, a na fragmentach grunty są odłogowane, gdzie wkraczają zakrzaczenia. Najbliższe zabudowania z udziałem funkcji mieszkaniowej zlokalizowane są poza nasypem linii kolejowej oraz po drugiej stronie drogi krajowej w odległości około 100,0 m. Obszar projektu planu posiada dostęp do drogi publicznej oraz dostęp do sieci elektroenergetycznej i wodociągowej.

5. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, do którego sporządzona jest niniejsza prognoza, dotyczy fragmentów wsi: Zawady i Wola Pękoszewska w gm. Kowiesy. Projekt uchwały jak

i rysunek planu stanowiący załącznik do uchwały zawierają ustalenia zgodnie z wymogami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz Rozporządzeniem w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Głównym celem sporządzenia projektu planu jest ustalenie przeznaczenia nieruchomości objętych jego granicami oraz określenie warunków i zasad ich zagospodarowania, zgodnie z oczekiwaniami właścicieli tych nieruchomości, przy zachowaniu ładu przestrzennego oraz zasad zrównoważonego rozwoju. Projekt planu ustala zasady kształtowania nowej zabudowy związanej z działalnością gospodarczą oraz zasady prowadzenia działalności gospodarczej z uwzględnieniem zasad i wymagań wynikających z lokalnych potrzeb ochrony środowiska, przyrody, krajobrazu.

Ustalenia planu nie powinny naruszać ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wg. której prowadzona jest procedura planistyczna. Rozwiązania przyjęte w projekcie planu nie naruszają zapisów „studium”, zarówno w zakresie przeznaczenia jak i wymogów i zasad zagospodarowania poszczególnych terenów. Polityka wyrażona w studium gminy przewiduje dla obszaru projektu planu – *obszary wielofunkcyjnego rozwoju gospodarczego – produkcji, składów, magazynów, transportu i motoryzacji, obsługi rolnictwa i usług (symbol w studium PU)*.

Obecnie dla części obszaru projektu planu obowiązuje plan miejscowy – uchwała nr XIV/81/08 z dnia 28 marca 2008 roku. Plan obowiązujący przeznacza tereny pod PU – tereny obiektów produkcyjnych, magazynów, składów i zabudowy usługowej. Z racji zainteresowania strategicznych inwestorów, przedmiotowymi terenami, zaistniała potrzeba objęcia planem terenów przyległych, ponieważ w obecnych czasach magazyny, składy funkcjonują na znacznych powierzchniach, w granicach minimum 2 ha.

W związku z powyższym, projekt planu ustala następujące przeznaczenie podstawowe terenów:

- symbol P - teren produkcji,
- symbol U - teren usług,
- symbol IO - teren gospodarowania odpadami,
- symbol L - teren lasu,
- symbol KDD - teren drogi dojazdowej.

Wprowadzono również przeznaczenia uzupełniające terenów: teren usług lub teren komunikacji drogowej wewnętrznej lub teren stacji paliw płynnych lub teren stacji gazowej.

Z terenu o przeznaczeniu podstawowym (symbol IO) z zakresu gospodarowania odpadami wykluczono: składowiska odpadów, spalarnie odpadów, unieszkodliwianie odpadów wydobywczych, punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych nie segregowanych / zmieszanych, instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych nie segregowanych / zmieszanych.

W ramach terenu o przeznaczeniu podstawowym (symbol P) dotyczącym produkcji mogą być realizowane funkcje: produkcji, składów i magazynów, produkcji energii odnawialnej o mocy zainstalowanej do 500 kW oraz o mocy zainstalowanej powyżej 500 kW dla wolnostojących instalacji fotowoltaicznych.

W ramach terenu o przeznaczeniu podstawowym (symbol U) mogą być realizowane funkcje usługowe z zakresu usług rzemiosła, usług produkcyjnych, usług spedycyjnych, usługi samochodowe, usług na rzecz producentów z wyłączeniem usług: usług turystyki, usług zdrowia i pomocy społecznej, usług nauki, usług edukacji, usług sportu i rekreacji, usług kultury i rozrywki, usług kultu religijnego. Zakres wykluczonych usług dotyczy także przeznaczenia uzupełniającego.

W ramach terenu o przeznaczeniu podstawowym (symbol IO) z zakresu gospodarowania odpadami dopuszczona jest gospodarka odpadami np. zbieranie, odzysk, recykling, przetwarzanie itp..

Projekt planu nie koliduje z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego i z prognozą jego oddziaływania na środowisko oraz jest zgodny z zapisami: "Polityki Ekologicznej Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej", Programem Ochrony Środowiska Województwa Łódzkiego na lata 2021 - 2024 z perspektywą do roku 2028, także z Programem Zadań Rządowych dla realizacji ponadlokalnych celów publicznych (w tym ostatnim dla gminy Kowiesy brak zadań). Przyjęto takie stanowisko, ponieważ dla obszaru planu i otoczenia żaden w.w. dokument nie stanowi o szczegółach, a określone w nich ogólne założenia odnoszące się do celów i zasad ochrony środowiska, w tym jego poszczególnych elementów w przełożeniu na zakres projektu planu i lokalne uwarunkowania można uznać za spełnione. Projekt planu nie wpływa negatywnie na drogę krajową nr 70 (która jest w planie województwa łódzkiego), ponieważ obsługa obszaru planu będzie się odbywała z tej drogi w oparciu o jedno skrzyżowanie, które już jest ustalone w planie obecnie obowiązującym. Dla obszaru projektu planu, ani terenów w bezpośrednim otoczeniu nie istnieją opracowania sporządzone na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 2001 roku – Prawo wodne, ani inne dokumenty i programy sporządzone na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku - Prawo ochrony środowiska. Obszar gminy Kowiesy leży w dorzeczu Wisły, dla którego został opracowany i przyjęty 21 czerwca 2011 roku „Plan gospodarowania wodami w dorzeczu Wisły” (M.P. z 2011 r. Nr 49, poz. 549), który również został zaktualizowany w 2016 roku (Dz. U. z 2016 r. poz. 1119). Program wodno-środowiskowy kraju przyjęty był w 2010r, również zaktualizowany. Projekt planu spełnia wymogi tych dokumentów, szczególnie w dążeniu do osiągnięcia celów środowiskowych dla JCW (JCWP i JCWPd). Gmina Kowiesy położona jest w regionie wodnym Środkowej Wisły w zlewni rzeki Rawki, dla tej ostatniej nie został opracowany plan korzystania z wód. Obszar projektu planu nie znajduje się w zasięgu zagrożenia powodziowego.

6. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA NA OBSZARZE PLANU ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU.

Przedstawione poniżej rozpoznanie i analiza uwarunkowań oraz ocena stanu środowiska stanowią podsumowanie najważniejszych z punktu widzenia problematyki planu, ustaleń i informacji zawartych w opracowaniu ekofizjograficznym – podstawowym, sporządzonym na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przedmiotowego fragmentu gminy Kowiesy.

Wpływ istniejącego zainwestowania na środowisko.

Współczesne środowisko przyrodnicze obszaru projektu planu nie podlega znaczącym i niekorzystnym przekształceniom na skutek obecnej działalności człowieka. Środowisko naturalne i półnaturalne już dawno zostało przekształcone w antropogeniczne, w wyniku intensyfikacji rozwoju rolnictwa oraz budowy infrastruktury, głównie komunikacji. Kontynuacja obecnych form zagospodarowania i użytkowania (wykazana wcześniej) nie będzie prowadziła do dalszych sukcesywnych przekształceń środowiska.

Reasumując, w chwili obecnej środowisko przyrodnicze nie podlega istotnym zmianom wskutek dalszego systematycznego procesu antropopresji. Nie powstają nowe źródła potencjalnego impastu środowiskowego w tym zwłaszcza nowe emitery zanieczyszczeń. Należy stwierdzić, że obecna intensywność zmian w środowisku omawianego obszaru jest zdecydowanie mniejsza niż w poprzednich okresach rozwoju rolnictwa.

Warunki przyrodnicze i bioróżnorodność.

Obszar gminy Kowiesy pod względem klasyfikacji geobotanicznej (J.M. Matuszkiewicz – Atlas RP, 1993) należy do południowo-zachodniej części krainy Południowomazowiecko – Podlaskiej w okręgu Wysoczyzny Rawskiej (E.3a.2.). Potencjalną roślinnością tego obszaru są subkontynentalne grądy lipowo-dębowo-grabowe odmiany środkowopolskiej oraz podrzędnie świetliste dąbrowy i lasy mieszane sosnowo-dębowe, a także sporadycznie bory sosnowe. W dolinach rzek i równin akumulacyjnych potencjalną roślinnością są łągi. Biotyczne elementy środowiska danego obszaru - szata roślinna, fauna i ich różnorodność, decydują o wartościach przyrodniczych i atrakcyjności krajobrazowej. Podkreślenia wymaga fakt, że dla terenu gminy, poza obszarem prawnie chronionym tj. Bolimowskim Parkiem Krajobrazowym wraz z otuliną, nie prowadzono specjalistycznej inwentaryzacji florystycznej i faunistycznej. Poniższy opis oparty jest o literaturę, poprzez

analogię do warunków przyrodniczych, a głównie wizję terenową, przeprowadzoną w czerwcu 2022 roku.

Współczesny świat roślinny gminy (w tym obszarze projektu planu), pod względem jakości potencjalnych siedlisk roślinnych jest zmieniony antropogenicznie. Systematyczna antropopresja na środowisko przyrodnicze, charakteryzująca się procesem przekształcania naturalnej szaty roślinnej w tereny upraw polowych, spowodowała zanik cennych walorów świata roślinnego i zwierzęcego. Na przestrzeni lat wykształciły się antropogeniczne zbiorowiska zastępcze, towarzyszące zabudowie, infrastrukturze drogowej, agrocenozom. Zabudowie, szlakiem komunikacyjnym (rowy przydrożne) towarzyszy roślinność ruderalna. Nawet w granicach BPK obejmującego fragmenty gminy, brak chronionych siedlisk przyrodniczych, gatunków chronionych itp.. (*źródło operat generalny planu ochrony BPK*). Obszary o szczególnym znaczeniu dla flory Parku, w których zinwentaryzowano gatunki chronione, dotyczy to również innych cennych przyrodniczo i krajobrazowo terenów Parku zostały zidentyfikowane poza granicami gminy i są to: Puszcza Bolimowska, Puszcza Mariańska, Dolina Rawki. Natomiast tereny Parku położone w obszarze gminy są strefami buforowymi chroniącymi najcenniejsze obszary Parku. Park oddalony jest od obszaru planu o około 3,0 km. Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Chojnatki oddalony jest od obszaru w odległości około 2,0 km.

Obszar projektu planu jak i rejon jego występowania charakteryzują się przewagą upraw sadowniczych, czego efektem jest brak zbiorowisk roślinnych naturalnych, półnaturalnych nawet wśród zbiorowisk segetalnych i ruderalnych. Obecny skład florystyczny fitocenozy nie upoważnia do zakwalifikowania ich do jakiegokolwiek syntaksonu. Określając potencjalną roślinność naturalną danego obszaru, przyjmuje się zbiorowisko o charakterze naturalnym, odpowiadające warunkom klimatycznym i glebowym panującym na danym siedlisku, powstałe najczęściej na drodze samoistnej sukcesji (wg. Szata Roślinna Polski – Szafer W. i Zarzycki K. Warszawa 1977). Przy takiej definicji należy przyjąć, że roślinność naturalna występuje tylko na tych terenach, które nie zostały przekształcone nieodwracalnym sposobem przez człowieka. Przy takim założeniu i według powyższej charakterystyki przekształcenia szaty roślinnej, można przyjąć, że na analizowanym rejonie gminy występuje brak chronionych gatunków roślinnych. Reprezentantami wykształconej w obszarze opracowania roślinności, poza uprawami sadowniczymi, są gatunki ruderalne charakteryzujące się odpornością na niekorzystne czynniki środowiskowe jak i niewielkimi wymaganiami siedliskowymi. Poza pospolitymi gatunkami traw tj. wiechlina roczna (*Poa annua*) i perzem zwyczajnym (*Elymus repens*), odpornymi na zanieczyszczenia komunikacyjne i wydeptywanie, można tu spotkać: koniczynę polną (*Trifolium arvense*), babkę lancetowatą (*Plantago lanceolata*), bylicę piołun (*Artemisia absinthium*), a także krwawnik pospolity (*Achillea millefolium*), pokrzywę zwyczajną (*Urtica dioica*). Tereny sadów przy stosowaniu oprysków, praktycznie pozbawione są jakichkolwiek zbiorowisk roślinnych.

Posługując się jednak metodami pośrednimi można przyjąć, że w omawianym rejonie, najbardziej rozpowszechnione jest zbiorowisko wieloletnich roślin ruderalnych klas *Chenopodietea* i *Srtemisietea vulgaris* Lohm., Prsg et R. TX 1950, różnych zespołów z dominacją zespołu żmijowca i nostrzyków – *Echio-Melioletum* z gatunkami charakterystycznymi: nostrzyk biały, szczaw rozpierzchły, nostrzyk żółty, żmijowiec zwyczajny. Zbiorowiska te zajmują głównie przydrożne rowy, pobocza dróg i miedze.

W granicach projektu planu występują zbiorowiska leśne, które przylegają bezpośrednio do kompleksu lasów państwowych, położonego poza granicami projektu planu. Zbiorowiska te leśne powstały na skutek wkraczania sukcesji wtórnej na tereny przyległe do kompleksu lasów państwowych. Las państwowy to siedliskowo - BMśw, w którym dominuje jednak drzewostan sosnowy, będący efektem nasadzeń czyli prowadzonej planowej gospodarki leśnej.

Pod względem regionalizacji faunistycznej A.S. Ostrowickiego zawartej w atlasie RP, teren gminy Kowiesy znajduje się w południowo - środkowej części podokręgu Wielkopolsko - Podlaskiego stanowiącego północną część Okręgu Środkowopolskiego. Różnorodność gatunkowa fauny nierozzerwalnie związana jest ze środowiskiem roślinnym i wodnym. Rejony obszaru planu, ze względu na istniejące użytkowanie (omawiane powyżej) i związaną z tym ubogość siedlisk, pozbawione są walorów faunistycznych. Obszar projektu planu, położony jest poza granicami istniejących i potencjalnych powiązań przyrodniczych – korytarzy ekologicznych, rozumianych jako struktura przyrodnicza jak np. lasy, skupiska drzew i krzewów, doliny rzeczne itp., która umożliwi migrację fauny. Świat zwierzęcy z racji rolniczego wykorzystywania gruntów, rozbudowanej infrastruktury technicznej (drogi, kolej CMK wyniesiona na nasypie) sprowadza się w obszarze planu i w rejonie do pospolitych gatunków jak: nornice, myszy. Wiosną najwięcej jest w tych rejonach ptaków wędrownych i osiadłych, występują gatunki owadożerne, drapieżne i ziarnojady, a na zimę pozostają głównie ziarnojady. Do najczęściej spotykanych ptaków należy zaliczyć: kwiczoła, sikorę modrą, słowika szarego, szpaka, srokę, wróbla. Najliczniej reprezentowane bezkręgowce to; trzmiel, pasikonik zielony, żuk wiosenny, rączyca, kowal bezskrzydły. Jednak z racji sąsiedztwa kompleksu leśnego w tych terenach można spotkać lisa, sarnę, sporadycznie łosia.

Tereny projektu planu oraz otoczenie, poza kompleksem leśnym, wykazują bardzo małą różnorodność biologiczną. Ubogość florystyczna i faunistyczna wynika z uprzedniej silnej antropopresji na te tereny.

Występują zbiorowiska roślinne o genezie antropogenicznej.

W granicach projektu planu nie występują naturalne ciek wodne typu rzeki czy naturalne zbiorniki wodne (jeziora), lasy (poza małym fragmentem), które odznaczają się większą bioróżnorodnością florystyczną i faunistyczną.

Warunki geomorfologiczne i glebowo-wodne.

Gmina Kowiesy pod względem regionalizacji fizyczno-geograficznej położona jest w mezoregionie Wysoczyzna Rawska, w makroregionie Wzniesienia Południowomazowieckie, w podprovincji Niziny Środkowopolskie. Przynależność do jednostek fizycznogeograficznych określa podstawowe cechy biotycznych elementów środowiska. Rzeźba terenu, w tym aspekcie, jest głównym czynnikiem krajobrazowym. Decyduje ona o różnicach lokalno-klimatycznych i stosunkach wodnych, które z kolei wpływają na szatę roślinną, świat zwierzęcy i gleby. Wynika ona z budowy geologicznej i charakteru podłoża skalnego. Pod względem geomorfologicznym obszar gminy reprezentuje typ rzeźby polodowcowej, na którą wpływ miało trzykrotne nasunięcie się lądolodów w okresie plejstocenu. Mezoregion w obrębie którego leży gmina rozciąga się po wschodniej stronie szerokiej i wciętej doliny Rawki. Został ukształtowany w czasie zlodowacenia środkowopolskiego. Tworzą go wyżej położone niziny morenowe ze znacznie zniszczonymi pagórkami moreny czołowej. Całość Wysoczyzny, za wyjątkiem den większych dolin leży na wysokości 150 – 210 m npm. Najwyższe tereny tego mezoregionu obejmuje obszar Wyniesień Mszczonowskich. W rzeźbie Wysoczyzny Rawskiej uderza znaczny udział płaskiej równiny lub falistej moreny dennej o spadkach w przewadze poniżej 5%, wysłanej na powierzchni mułami, piaskami i żwirami osadów ablacyjnych. Niemniej jednak spadki nie przekraczają 5%. Znacznie rzadsze są formy wałów kemowych. Współczesna, trochę urozmaicona powierzchnia terenu jest wynikiem deglacjacji (wycofania się) lądolodu zlodowacenia Warty i późniejszych procesów denudacyjno - erozyjnych, które złagodziły i wyrównały rzeźbę postglacjalną oraz wytworzyły sieć dolin tworzących w wielu miejscach bardzo wyraźne krawędzie. Ciekawa, zróżnicowana rzeźba terenu występuje w zachodniej części gminy między Jeruzalem a Wolą Pękoszewską i w Chrzczonowicach, czyli w dużym oddaleniu od obszaru projektu planu. W rejonie opracowania nie występują płynące wody powierzchniowe. Obszar gminy opada w kierunku północno-zachodnim.

W budowie geologicznej obszaru gminy uczestniczą dwa zasadnicze elementy: utwory trzeciorzędowe i starsze, składające się na podłoże podczwartorzędowe oraz zwarta pokrywa utworów czwartorzędu, osadzonych podczas kolejnych zlodowaceń.

Gmina pod względem geologiczno-strukturalnym położona jest w południowo-zachodniej części Niecki Warszawskiej. Na całym obszarze gminy na powierzchni występują utwory czwartorzędowe, o zmiennej miąższości od kilku do kilkudziesięciu metrów (średnio 70 m). Bardzo dużą miąższość osiągają w rejonie wsi Kowiesy (120 m). Ich akumulacja nastąpiła głównie w czasie zlodowacenia środkowopolskiego. Po ustąpieniu lądolodu tego zlodowacenia na obszarze rozwijały się niemal wyłącznie (za wyjątkiem dolin cieków wodnych i niecek) procesy erozji i denudacji. Głównym budulcem osadów czwartorzędowych są gliny zwałowe najstarszego zachowanego glacjału, leżące na nierównej powierzchni podłoża mezozoicznego i trzeciorzędowego, miejscami na

piaskach lub mułkach. Przeciętna miąższość utworów trzeciorzędu wynosi poniżej 100 m. Zaliczane są do miocenu i pliocenu. Na powierzchni gliny zwałowej leżą płatami piaski, żwiry i głązy akumulacji lodowcowej.

Na terenie gminy zarejestrowane złoża kruszywa naturalnego występuje tylko we wsi Paplin, poza granicami projektu planu.

Z punktu widzenia warunków geologiczno-inżynierskich, generalnie na terenie gminy grunty są nośne i nadają się do bezpośredniego posadowienia budynków jak również w miarę korzystny jest poziom wód gruntowych. Pomimo korzystnych warunków budowlanych, dla realizacji budynków o znacznej kubaturze, wskazane przeprowadzenie szczegółowych badań geotechniczno-inżynierskich.

Gleby występujące na terenie gminy charakteryzują się dość dobrą jakością i znacznym typologicznym zróżnicowaniem. Większość obszarów gminy charakteryzuje się glebami wykształconymi na glinach zwałowych. W rejonie opracowania występują gleby brunatne kwaśne utworzone z pyłów zwykłych oraz z piasków gliniastych lekkich. Według klasyfikacji przydatności rolniczej należą one do kompleksów uprawowych - żytnich dobrych w klasie bonitacyjnej IV – V z przewagą IV klasy. Gleby pochodzenia organicznego nie występują. W obszarze planu na fragmencie występują gleby III b klasy bonitacyjnej, dla których uzyskano zgodę na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze w trybie planu obecnie obowiązującego.

Gmina Kowiesy jest dość uboga w wody powierzchniowe. Skromną sieć hydrograficzną reprezentuje rzeka Chojnatka, będąca prawostronnym dopływem rzeki Rawki. Obszar źródliskowy rzeki znajduje się w rejonie wsi Budy Chojnackie, Turowa Wola (czyli we wschodniej części obszaru gminy) w obrębie kompleksu leśnego. Rzeka płynie ogólnie z SE na NW nawiązując do głównego kierunku morfologicznego rzeźby związanego z przebiegiem struktur tektonicznych mezozoiku i trzeciorzędu. Praktycznie cały obszar gminy (w tym tereny planu) leży w zlewni Chojnatki - zlewni IV rzędu w obrębie zlewni III rzędu Rawki, w niewielkiej odległości od granic obszaru planu w kierunku północno-wschodnim przebiega granica zlewni Korabiewki. Na terenie gminy brak naturalnych, dużych zbiorników wodnych. W terenach projektu planu jak i w bezpośrednim otoczeniu nie występują ciek wodne.

Zgodnie z „Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” (Dz.U. z 2016 roku poz. 1911) tereny projektu planu położone są w obrębie jednolitej części wód powierzchniowych rzecznych: kod JCWP: PLRW2000172726729; nazwa JCWP – Chojnatka; typologia JCW – 17 (nizinna); status JCW – naturalna. Rzeka jest monitorowana i według badań WIOŚ w Łodzi w 2018 roku (źródło: Raport o stanie środowiska województwa łódzkiego 2020r.) przeprowadzonych w ramach Wojewódzkiego Monitoringu Środowiska, (punkt pomiarowo-kontrolny w Jeruzalu) aktualny stan lub potencjał ekologiczny rzeki Chojnatki - brak odniesienia (wcześniejsze lata był umiarkowany), stan chemiczny –

poniżej dobrego, stan JCWP – zły, a ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych - zagrożona. JCWP Chojnatka charakteryzuje się użytkowaniem rolniczym, jednak nie jest wyznaczona jako wody wrażliwe na zanieczyszczenia związkami azotu z rolnictwa oraz nie jest wyznaczona jako wrażliwa na mocy dyrektywy 91/271/EWG. Zgodnie z założeniami osiągnięcia celów środowiskowych w roku 2027, zawartych w wymienionym wyżej planie, dla JCWP Chojnatka, zakłada się stan ekologiczny dobry i stan chemiczny dobry. Zgodnie z wymogami art. 4 Dyrektywy 2006/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2006 roku ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna) oraz art. 38d ust. 1 ustawy Prawo wodne jest ochrona oraz dążenie do poprawy i przywracania stanu jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych. Tereny projektu planu znajdują się w odległości około 2,0 km od obszarów przyrodniczych prawnie chronionych. Obszar projektu planu położony jest JCWP – Chojnatka, a w niedalekiej odległości występuje JCWP – Korabiewka. Kod Korabiewki LRW200017277694; typologia JCPW – 17 (nizinna); status JCW – naturalna; stan chemiczny zły; ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – nie zagrożona.

Według podziału hydroregionalnego Polski (PIG Warszawa – 1991 rok) obszar gminy położony jest w południowej części regionu kujawsko-mazowieckiego sytuującego się w południowo-wschodniej części makroregionu zachodniego Niżu Polskiego. Region ten obejmuje Nieckę Mazowiecką jako główny element strukturalny. Region ten cechuje występowanie trzech głównych pięter wodonośnych: piętra wodonośnego jury; piętra wodonośnego trzeciorzędu i piętra wodonośnego czwartorzędu. Piętro jury tworzy zespół wodonośny o wodach mieszanych porowo-szczelinowych, bez wyraźnego podziału na wody wodonośne. Piętro trzeciorzędowe ma dwa różniące się poziomy wodonośne: oligoceński i mioceński, pozostające jednak w kontaktach hydraulicznych. W piętrze czwartorzędowym występują głównie nadmorenowy i podmoredowy poziom wodonośny. W obrębie Niecki Mazowieckiej występują dwa piętra izolujące tj. piętro górnokredowe, które nie różni się litostratygraficznie od piętra wodonośnego, a w części centralnej i północnej regionu utwory te nie są wodonośne oraz piętro górnomioceńsko-plioceńskie, które tworzy miąższy kompleks łańcuchów i mułków dobrze izolujących piętra wodonośne trzeciorzędu i czwartorzędu od wpływów z powierzchni ziemi.

Dla gminy, a więc i obszaru opracowania zasadniczym i jedynym zarazem poziomem użytkowym wód podziemnych, eksploatowanym i mającym największe znaczenie jest poziom czwartorzędu. Poziom jurajski jest na terenie gminy słabo rozpoznany. Strefę wodonośną tworzą utwory ilasto-piaskowcowe środkowej jury, słabo wodonośne, nie posiada więc istotnego znaczenia dla rozwoju gminy.

Warunki występowania wody gruntowej (I poziomu wodonośnego) są pochodną ukształtowania powierzchni terenu i budowy geologicznej. Pierwszy poziom wód gruntowych w obszarach wysoczyznowych, w

obrębie których usytuowane są tereny planu, występuje na głębokości 2,0 – 3,0 m p.p.t..

Gmina Kowiesy zalicza się do tej części województwa łódzkiego, która odznacza się największym deficytem wód powierzchniowych (źródło: POŚWŁ 2016....).

W obszarze projektu planu, ani w bezpośrednim sąsiedztwie nie występują strefy ochronne ujęć wód podziemnych.

Zgodnie z PGW na obszarach dorzeczy przyjętymi w 2011 roku w Polsce obowiązywał podział na 161 JCWPd. Na potrzeby aPGW (aktualizacji) opracowano nowy podział (przyjęty w 2016 roku – wg. powyższego planu) na 172 JCWPd związany z przyjętą (wg. PIG-PIB) definicją modelu pojęciowego systemu hydrogeologicznego. Model pojęciowy zbudowany jest z takich danych jak: budowa geologiczna, wykształcenie litologiczne, rozmieszczenie i rozprzestrzenienie oraz parametry hydrogeologiczne warstw wodonośnych; elementy środowiskowe – presje antropogeniczne; czynniki wpływające na przebieg poszczególnych procesów w obrębie systemu. JCWPd wyznaczono w systemie zlewniowym. Według tego podziału obszar projektu planu (zresztą jak cały obszar gminy) znajduje się w obszarze Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd): kod: PLGW200063 (nr 63), region wodny Środkowej Wisły. Struktura JCWPd nr 63 jest złożona z siedmiu poziomów wodonośnych rozdzielonymi utworami słabo przepuszczalnymi lub lokalnie przepuszczalnymi pozostającymi w więzi hydraulicznej. W piętrze czwartorzędowym: poziom Q1 posiada wody swobodne, głębokość występowania warstw wodonośnych od 0 – 15 m, miąższość warstwy < 27 m, praktycznie brak izolacji od powierzchni terenu, co umożliwia jego infiltracyjne zasilanie, strefy zasilania są związane z lokalnymi działami wód powierzchniowych, a system krążenia wód poziomu przypowierzchniowego ma charakter wybitnie lokalny; poziom Q2 na przeważającej części jest izolowany od powierzchni terenu pakietem glin zwałowych, jego zasilanie odbywa się na drodze przesączania się wód z poziomu Q1, głębokość występowania warstw wodonośnych poziomu od 20 m do 45 m, miąższość warstwy < 48m, lokalnie w dolinach rzecznych, istnieje bezpośredni kontakt hydrauliczny poziomów Q1 i Q2. Poziom mioceński M (sporadycznie mioceński-oligoceniński) jest izolowany od powierzchni terenu miąższą serią utworów czwartorzędowych, w których profilu przeważają gliny zwałowe, głębokość występowania od 20 m do 126 m, miąższość < 40m. Poziomy mezozoiczne K₂, K₁, J₃, J₂ w miejscach swego występowania są całkowicie izolowane od powierzchni terenu.

Ocena stanu JCWPd nr 63 wg. badań przeprowadzonych w latach 2010 - 2020: stan ilościowy – dobry, stan chemiczny – dobry, ogólna ocena stanu – dobry, ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych – niezagrażona, przyczyna zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych – brak. Obszar gminy Kowiesy nie jest objęty regionalną i krajową siecią monitoringu diagnostycznego wód podziemnych. Obszar planu nie jest położony w granicach ani w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów przyrodniczych prawnie chronionych.

Obszar opracowania zlokalizowany jest w zasięgu granic Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 215 słabo rozpoznanego (wg. A.S. Kleczkowskiego). Zasoby tego poziomu nie zostały jednak szczegółowo rozpoznane, udokumentowane i nie zostały objęte ochroną prawną (w formie obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych) zgodnie z art. 113 ustawy prawo wodne.

Warunki kulturowo-krajobrazowe.

Pod względem różnorodności krajobrazowej wg. czteroklasowej skali naturalności krajobrazów Bakker (1979) tereny planu, podobnie jak większość obszaru gminy, można zaliczyć do *krajobrazu rolniczego*, charakteryzującego się fauną i florą w znacznym stopniu zorganizowaną i kontrolowaną przez człowieka, przy jednoczesnym silnym wpływie antropogenicznym na gleby, /nawożenie/ i roślinność /zbiórówiska ruderalne, neofityzacja/.

Występujący w rejonie planu krajobraz wchodzi w skład grupy *krajobrazu kulturowego* (Buchwald 1975) zwanego również *antropogenicznym*, który jest użytkowany i ukształtowany przez człowieka. Co dotyczy zarówno pól uprawnych jak i kompleksu lasów państwowych.

Pod względem naturalności krajobrazu, omawiane tereny można zaliczyć do *krajobrazu zurbanizowanego* w klasie E. Krajobraz taki charakteryzuje się bardzo zubożałą fauną i florą, której podstawę stanowią gatunki wprowadzone przez człowieka.

W terenach projektu planu, ani w bezpośrednim sąsiedztwie nie występują obiekty i obszary zabytkowe lub wymagające ochrony konserwatorskiej, krajobrazy kulturowe, ani dobra kultury współczesnej. Tereny te nie odznaczają się szczególnymi wartościami krajobrazowymi i kulturowymi, które to wymagałyby ochrony prawnej.

Krajobraz terenów projektu planu i otoczenia, posiada cechy charakterystyczne dla przestrzeni rolniczej (jak wspomniano wcześniej) sąsiadującej z infrastrukturą drogową i wyniesioną na nasypie kolejową.

Warunki klimatyczne, w tym klimat akustyczny.

Obszar gminy Kowiesy pod względem regionalizacji klimatycznej położony jest w centralnej części XVII regionu klimatycznego, zwanego Regionem Środkowopolskim (wg. A.Wosia – 1993r.). Wg. Romera rejon gminy należy do dzielnicy klimatycznej Wielkich Dolin, a wg. podziału rolniczo-klimatycznego Gumińskiego jest to dzielnica środkowa.

Lokalne cechy warunków klimatycznych można określić następująco: średnia temperatura roczna 7-8⁰ C; 100-110 dni z przymrozkiem; okres wegetacyjny 210-220 dni; pokrywa śnieżna utrzymuje się od 38 do 60 dni; względna mała częstotliwość opadów gradu; wysoka roczna suma promieniowania słonecznego (ok.86 kcal/cm²); średnie usłonecznienie 4,6 godz.; średnia temperatura najcieplejszego miesiąca (lipiec) - 18⁰ C; średnia temperatura miesiąca najzimniejszego (luty) - 3,4⁰ C.

Warunki w skali lokalnej modyfikowane są wpływem podłoża gruntowego na kontakcie z atmosferą. Czynniki takie jak szata roślinna, ukształtowanie powierzchni terenu, ekspozycja, rodzaj powierzchni, powodują wzrost przestrzennego zróżnicowania elementów klimatu. Rozkład roczny sum opadów wynosi około 523 mm. Parowanie terenowe waha się w granicach od 500 – 520 mm rocznie. Oznacza to, że nawet przy normalnych opadach może występować deficyt wód w glebie, ponieważ część wody opadowej bierze udział w odpływie powierzchniowym. Przy nagłych opadach i utrudnionej infiltracji odpływ ten jest znaczny. W zależności od pory roku wieją wiatry z różnych kierunków, jednak o przewadze składnika zachodniego. Mikroklimat omawianej części obszaru gminy, charakteryzuje się, mniejszą ilością opadów, korzystnymi warunkami termicznymi co sprzyja uprawom polowym, lecz z drugiej strony może powodować nadmierne przesuszenie gleb. Wyniesiona linia kolejowa CMK, sąsiedztwo kompleksu leśnego ograniczają przewietrzanie terenu, powodując dłuższy okres zalegania mgieł, przymrozków. Ani w obszarze projektu planu, ani w odległości do około 100,0 m nie występują tereny podlegające ochronie akustycznej, zgodnie z obowiązującymi przepisami - rozporządzeniem w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. W odległości ponad 100,0 m znajduje się rozproszona zabudowa zagrodowa – chroniona akustycznie, zgodnie z przepisami jako teren zabudowy zagrodowej.

Stan ochrony zasobów środowiska i walorów krajobrazowych.

Środowisko przyrodnicze jak i krajobraz obszaru projektu planu posiadają cechy charakterystyczne dla rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Krajobraz taki jest monotony, zdominowany nasypem kolejowym z towarzyszącą infrastrukturą kolejową oraz dwoma masztami telefonii komórkowej.

Tereny projektu planu i ich bezpośrednie otoczenie, poza kompleksem leśnym, charakteryzują się brakiem zasobów środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych, które wymagałyby szczególnej ochrony, *poza wymogami ochrony powietrza, wód, gleb, powierzchni ziemi, ustalonymi w przepisach z zakresu prawa ochrony środowiska, które odnoszą się do każdego terenu nawet silnie zurbanizowanego.*

W granicach gminy występują obszary przyrodnicze prawnie chronione tj. Bolimowski Park Krajobrazowy (BPK) i Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Chojnatki” (OCHK), które od obszaru projektu planu oddalone są o około odpowiednio: 3,0 km i 2,0 km.

Najbliższe obszary prawnie chronione zlokalizowane poza terenami gminy to: Obszar Natura 2000 „Dolina Rawki” PLH100015 - w odległości około 10,0 km; Łąki Żukowskie PHL 140053 - w odległości około 8,0 km; Dąbrowa Radziejowicka PHL 14003 - w odległości około 11,0 km; rezerwat Babsk - w odległości 10,0 km.

W trybie przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, ochronie podlegają gleby I - III klasy bonitacyjnej, gleby pochodzenia organicznego oraz grunty leśne. W granicach projektu planu występują gleby III b klasy bonitacyjnej i las, które podlegają ochronie w trybie wymienionych przepisów. Dla gruntów rolnych gleb III b klasy bonitacyjnej uzyskano zgodę na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze w trybie planu obecnie obowiązującego, a grunty leśne, zgodnie z projektem planu, pozostają w użytkowaniu leśnym.

W obszarze planu nie występują krajobrazy kulturowe, ani dobra kultury współczesnej.

Stan gleb i powierzchni ziemi.

Aktualnie obowiązujące kryteria oceny zawartości zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi zawarte są w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi. Rozpoznanie stanu gleb użytkowanych rolniczo pod względem zanieczyszczenia metalami ciężkimi jest istotne z uwagi na produkcję bezpiecznej żywności dla człowieka. Występowanie w glebach podwyższonych zawartości metali ciężkich, często jest następstwem działalności ludzkiej poprzez: emisje przemysłowe, motoryzację, nadmierną chemizację rolnictwa, stosowanie herbicydów. Działania te prowadzą do zmian biologicznych właściwości gleb, skażenie wód gruntowych oraz przechodzenie zanieczyszczeń do łańcucha żywieniowego.

Tereny wzdłuż drogi krajowej narażone są w sposób ciągły na zanieczyszczenia tlenkami azotu, węglowodorami i pierwiastkami toksycznymi dla środowiska (ołów, kadm, cynk, miedź, nikiel), pomimo średniego natężenia ruchu samochodowego na tej drodze.

Należy zaznaczyć, że na terenie gminy nie są prowadzone przedmiotowe badania. Często rolnicy sami zlecają takie badania, jednak są one najczęściej prowadzone pod kątem przydatności do intensyfikacji rolniczej np. badana jest zasadowość gleb.

Biorąc pod uwagę rolniczy charakter gminy, można przypuszczać że stosowane w rolnictwie środki ochrony roślin oraz nawozy mogą mieć wpływ na jakość gleb, jednak nie należy odbierać w kategorii bezpośredniego zagrożenia.

Zgodnie z art. 3 pkt 5a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku pod pojęciem historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi - rozumie się przez to zanieczyszczenie powierzchni ziemi, które zaistniało przed dniem 30 kwietnia 2007r., lub wynika z działalności, która została zakończona przed dniem 30 kwietnia 2007r.; rozumie się przez to także szkodę w środowisku w powierzchni ziemi, która została spowodowana przez emisję lub zdarzenie, od którego upłynęło więcej niż 30 lat, a zgodnie z art. 6 pkt 11 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie, pod pojęciem szkody w środowisku należy rozumieć negatywną, mierzalną zmianę stanu lub funkcji elementów

przyrodniczych, ocenioną w stosunku do stanu początkowego, która została spowodowana bezpośrednio lub pośrednio przez działalność prowadzoną przez podmiot korzystający ze środowiska, a zgodnie z lit. c w powierzchni ziemi, należy rozumieć zanieczyszczenie gleby lub ziemi, w tym w szczególności zanieczyszczenia mogące stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzi.

Na terenie gminy a tym samym w obszarze projektu planu nie występują obszary historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi. Od dziesiątek lat podstawą rozwoju gminy była i jest produkcja rolna (polowa), natomiast hodowla zwierząt była i jest niskotowarowa oraz nie była prowadzona działalność, w stosunku do której można by stwierdzić, że mogłaby powodować zanieczyszczenie powierzchni ziemi. Nie zaistniało żadne zdarzenie ani emisja zanieczyszczeń, które spowodowałyby zanieczyszczenie gleby lub ziemi. Istniejące w obszarze planu rolnicze formy użytkowania powierzchni ziemi nie stanowią zagrożenia szkodą w powierzchni ziemi lub gleby.

W obszarze projektu planu nie występują zagrożenia osuwania się mas ziemnych.

Potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji ustaleń projektu planu.

Plany zagospodarowania przestrzennego pełnią szczególną rolę, ponieważ będąc zbiorem przepisów, obowiązujących wszystkie podmioty działające na danym terenie, określają przeznaczenie danego terenu oraz warunki na jakich może on podlegać zabudowie lub innej formie zagospodarowania. Obecny stan zagospodarowania i użytkowania terenów projektu planu (wykazany w poprzednich rozdziałach) nie będzie prowadził do dalszych antropogenicznych przekształceń środowiska. Grunty nadal będą użytkowane jako sady, a na fragmentach nieużytki, natomiast prawie połowa obszaru może podlegać zabudowie produkcyjnej, magazynowej, usługowej w trybie planu obecnie obowiązującego. Oddziaływanie na środowisko tej zabudowy będzie adekwatne jak projektowana w projekcie niniejszego planu.

7. PROGNOZA ZMIAN I PROCESÓW ZACHODZĄCYCH W ŚRODOWISKU PRZYRODNICZYM Z TYTUŁU DOTYCHCZASOWEGO UŻYTKOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ PRZYDATNOŚĆ FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA TERENÓW OBSZARU PROJEKTU PLANU.

7.1. Stopień zmian środowiska oraz zgodność istniejącego użytkowania i zagospodarowania z uwarunkowaniami przyrodniczymi.

Prognoza zmian oraz zgodność użytkowania z uwarunkowaniami środowiskowymi.

Zmiany wprowadzane w środowisku mogą prowadzić do jego degradacji lub kompensacji przyrodniczej. Pod pojęciem degradacji środowiska przyrodniczego rozumie się pogorszenie jego stanu przez eliminację elementów lub uszkodzenie struktur systemów przyrodniczych. Polega m.inn. na zmniejszeniu aktywności biologicznej, ubożeniu składu gatunkowego, pogorszeniu jakości elementów.

Najczęściej przyczyną degradacji środowiska bywają silne lokalne przekształcenia i naruszenia poszczególnych elementów środowiska w wyniku gospodarki człowieka, ale także zmiany zachodzące w skali całej biosfery, które także są konsekwencjami działalności ludzkiej.

Środowisko przyrodnicze obszaru projektu planu i jego sąsiedztwa nie posiada cech naturalnych, zostało przekształcone w wyniku długoletniej głównie rolniczej działalności człowieka.

Dla obszaru gminy, poza terenem Bolimowskiego Parku Krajobrazowego, nie były prowadzone szczegółowe badania określające stan środowiska przyrodniczego oraz ewentualny stopień jego degradacji.

Obecne środowisko przedmiotowego fragmentu gminy, dotyczy to zwłaszcza sfery przyrody ożywionej jest w miarę odporne na degradację. Wynika to z małej bioróżnorodności i braku rozbudowania przestrzennego ekosystemów, a przede wszystkim z już silnego antropogenicznego przekształcenia tych elementów. Jest ogólny pogląd, iż te składowe środowiska, które łatwo ulegają degradacji, najszybciej i najłatwiej się regenerują. Użytkowanie rolnicze, które w tych rejonach prowadzone jest od setek lat, zaliczane jest do użytkowania biogenicznego, które w pierwszej kolejności wpływa na przekształcenie szaty roślinnej i świata zwierzęcego, natomiast inne komponenty środowiska mogą przez długi czas pozostawać w stanie zbliżonym do naturalnego. Obecne rolnictwo, prowadzone w tym rejonie gminy, nie powoduje istotnych dalszych przekształceń środowiska.

Reasumując, obecne warunki przyrodnicze nie pozostają w sprzeczności z gospodarczym wykorzystaniem przez człowieka. Użytkowanie i zagospodarowanie terenów planu, aktualnie nie koliduje ze stanem komponentów środowiska. Poza wyparciem naturalnych siedlisk, ubożeniu różnorodności faunistycznej i florystycznej, nie zachodzą istotne dalsze zmiany w środowisku.

W wyniku dotychczasowej antropopresji nie została w sposób nieodwracalny naruszona powierzchnia ziemi oraz nie zostały naruszone w sposób znaczący elementy środowiska przyrodniczego abiotycznego objęte ochroną w świetle ustawy prawo ochrony środowiska.

Warunki sozologiczne.

Stan użytkowania i zagospodarowania terenów w kontekście oddziaływania tego stanu na poszczególne składowe środowiska, decyduje o jakości środowiska.

W granicach projektu planu obecnie nie występują obiekty stwarzające zagrożenie i uciążliwości dla środowiska. Rolnicze użytkowanie rejonu i układ komunikacyjny wskazują, iż oddziaływaniu niekorzystnych czynników mogą podlegać przede wszystkim: powietrze, wody, gleby i klimat akustyczny. Skala antropopresji i skala ewentualnych zanieczyszczeń lub modyfikacji środowiska trudne są do oceny ze względu na to, że dla obszaru gminy Kowiesy brak jest informacji pochodzących z systemu monitoringu środowiska, poza monitorowaniem rzeki Chojnatki, o czym była mowa w rozdziale dotyczącym wód.

Głównymi źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego są: zakłady przemysłowe, transport, paleniska indywidualne. Emisja z punktowych źródeł (zakłady przemysłowe, ciepłownie itp.) oraz z liniowych (szlaki drogowe o dużym natężeniu ruchu samochodowego) objęta jest kontrolą i ewidencją, natomiast emisja z pozostałych źródeł ze względu na charakter i rozproszenie nie jest poddawana kontroli w skali powiatu skierniewickiego, do którego należy gmina Kowiesy. Udział źródeł nie punktowych w ogólnej emisji jest szacowany jako znaczący, lecz nie określony ilościowo. Na terenie gminy nie ma punktowych źródeł zanieczyszczeń poddawanych kontroli. W rejonie projektu planu, źródłem zanieczyszczenia powietrza oraz hałasu jest droga krajowa nr 70, natomiast źródłem hałasu jest linia kolejowa CMK, która przebiega na nasypie.

Natężenie ruchu na drodze krajowej nie należy do dużego jednak jej oddziaływanie może zaznaczać się w terenie, jednak z punktu widzenia przeznaczenia terenów projektu planu nie będzie uciążliwe.

Na stan czystości powietrza wpływa emisja niska z domowych palenisk, oddziaływanie to zaznacza się głównie w sezonie grzewczym. Emisja ta jest obecnie mała w rejonie terenów projektu planu, gdyż zabudowa jest nieliczna i oddalona. Emisja zanieczyszczeń okresowa powodowana jest również pracą maszyn rolniczych oraz stosowanymi opryskami.

W terenach projektu planu i w rejonie nie stwierdzono występowania źródeł zanieczyszczenia powietrza związkami „technologicznego” pochodzenia.

Gmina Kowiesy wg. danych (raport o stanie środowiska. 2012r.) przynależała do strefy skierniewicko-łowickiej pod względem klasy jakości powietrza, która zależała od stężeń zanieczyszczeń występujących w obszarze danej strefy i wiązała się z określonymi działaniami na rzecz poprawy. Podstawę zaliczenia strefy do określonej klasy stanowiły wyniki oceny uzyskane na obszarach o najwyższych poziomach stężeń danego zanieczyszczenia w strefie. Wymieniona strefa ze względu na poziomy dopuszczalne określone dla SO₂, NO₂, PB - w pyle PM10 i CO pod kątem ochrony zdrowia została wówczas zaliczona do klasy A - nie wymagająca działań naprawczych.

W związku z art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska są zobowiązane do dokonania tzw. rocznych ocen jakości powietrza i klasyfikacji stref za rok poprzedni, w oparciu o które sejmik województwa uchwała naprawcze programy ochrony powietrza w celu poprawy jakości powietrza w strefach i

obszarach, w których nastąpiły przekroczenia dopuszczalnych norm substancji w powietrzu. Analizy wykonane w ramach ocen jakości powietrza i programów ochrony powietrza wskazują, że przyczyną złej jakości powietrza jest emisja powierzchniowa, tzw. emisja niska, pochodząca ze spalania węgla w przestarzałych konstrukcyjnie paleniskach i kotłach sektora komunalno-bytowego oraz tzw. kotłowni małej mocy nie wymagających pozwoleń emisyjnych lub zgłoszeń. Najczęściej podejmowanymi działaniami naprawczymi są termomodernizacje budynków użyteczności publicznej i mieszkalnych wielorodzinnych w zasobach komunalnych i spółdzielczych. Realizacja w dużej mierze zależna jest od pomocy finansowej, udzielanej przez fundusze krajowe i unijne. Na terenie województwa łódzkiego największe przekroczenia zanieczyszczenia powietrza szczególnie w zakresie pyłu zawieszanego PM10 dotyczą: w zakresie wartości średniej rocznej w Aglomeracji Łódzkiej (tylko w Łodzi), a także w strefie łódzkiej - w 9 miastach; w zakresie wartości 24-godzinnej w 36 miastach obu stref oraz w 67 gminach wiejskich i wiejskich częściach gmin miejsko-wiejskich. Gmina Kowiesy jako jedna z niewielu gmin województwa łódzkiego nie została od 2018 roku objęta programami ochrony powietrza (źródło: raport o stanie środowiska woj. łódzkiego 2020). Emisja pyłu PM10 z drogi ekspresowej S8 na odcinku gminy Kowiesy w 2017 roku kształtowała się na poziomie 1,1 do 12,7 Mg/rok (źródło: raport o stanie środowiska 2018r.), a natężenie ruchu na tej drodze wynosi powyżej 6 mln pojazdów na rok. Droga ta na odcinku gm. Kowiesy nie posiada obszaru ograniczonego użytkowania, zgodnie z uchwałą Nr XXIX/380/16 Sejmiku Woj. Łódzkiego z dn. 25.10.2016r.

Wody podziemne na terenie gminy Kowiesy badane są w ramach monitoringu regionalnego. Punkt monitoringu zlokalizowany jest na ujęciu wody we wsi Paplin i Stary Wylezin i badane są wody z utworów czwartorzędowych. W 2018 roku wody zostały zakwalifikowane do II (dobrej) klasy czystości na podstawie takich wskaźników jak: temperatura, przewodność, amoniak, fosforany, siarczany, wapń, żelazo, mangan. Jakość JCW (podziemnych i powierzchniowych) przedstawiono w rozdz. 6 w części *warunki geomorfologiczne i glebowo-wodne* niniejszego opracowania. Biorąc pod uwagę identyfikację znaczących oddziaływań antropogenicznych, mających wpływ na JCWP (wg. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18.10.2016r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły) tj. punktowe źródła zanieczyszczeń; rozproszone i obszarowe źródła zanieczyszczeń; zmiany hydromorfologiczne, należy przypuszczać, że obecnie obszar planu jak i bezpośrednie otoczenie, mogą oddziaływać na JCWP Chojnatki obszarowo z racji prowadzonej gospodarki rolnej (uprawy polowe, sady) poprzez spływ powierzchniowy zanieczyszczeń oraz wymywanie, pomimo że nie zostały wyznaczone jako wrażliwe na zanieczyszczenia związkami azotu, które pochodzą raczej z hodowli zwierząt, a w tych rejonach hodowla zwierząt nie jest prowadzona. W przypadku wód podziemnych źródłami zanieczyszczeń również są

punktowe źródła zanieczyszczeń, rozproszone i obszarowe źródła zanieczyszczeń oraz pobory wód na różne cele. Możliwe że rolnictwo obecnie prowadzone w rejonie planu może oddziaływać jako źródło obszarowe (uprawa sadów), ale może to dotyczyć tylko wód przypowierzchniowych (tj. wymienione wcześniej Q1).

W odległości około 40,0 m, poza nasypem linii kolejowej, zlokalizowane są dwa nadajniki GSM, źródło promieniowania elektromagnetycznego. Zgodnie z Raportem o stanie środowiska dla woj. łódzkiego 2020r. na terenie gminy brak punktu pomiarowego w zakresie promieniowania elektromagnetycznego 0,3 – 3 GHz.

Droga krajowa nr 70 nie jest objęta programem ochrony środowiska przed hałasem – uchwała Nr XXVIII/360/16 Sejmiku Woj. Łódzkiego z dnia 27 września 2016 r. w sprawie określenia programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami, objętych przekroczeniami dopuszczalnych poziomów hałasu, położonych wzdłuż dróg krajowych w województwie łódzkim, po których przejeżdża ponad 6 mln pojazdów rocznie. Podstawowe kierunki i zakres działań niezbędnych do przywrócenia standardów jakości środowiska oraz podmioty, do których skierowane są obowiązki określa załącznik nr 2 do wym. uchwały. W zakresie planowania przestrzennego również wskazane są działania np. w stosunku do nowej zabudowy mieszkaniowej stosowanie elementów chroniących przed hałasem (tj. np. ekrany na elewacji budynku, rozpraszające elementy fasad itp.).

Linia kolejowa nr 4 (CMK) Grodzisk Mazowiecki – Zawiercie odznacza się natężeniem ruchu w wysokości średnio 80 pociągów w ciągu doby. W wyniku ograniczenia w 2013 roku ruchu pociągów z prędkością poniżej 120km/h, praktycznie został wyeliminowany ruch towarowy. Dla tej linii nie były opracowane mapy akustyczne (źródło: mapa.pkl-sa.pl). Linia ta nie jest również ujęta w wojewódzkim programie ochrony akustycznej. Na terenie województwa łódzkiego, programem ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż linii kolejowych, po których przejeżdża ponad 30 000 pociągów rocznie, których eksploatacja spowodowała negatywne oddziaływanie akustyczne, tj. przekroczone zostały dopuszczalne poziomy hałasu określone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , objęte są tylko linie kolejowe nr 1, nr 3 i nr 17, zgodnie z uchwałą Nr XLIII/794/13 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 17 grudnia 2013 roku. Oznacza to, że teren wzdłuż linii nr 4 nie należy do obszarów, gdzie zidentyfikowano przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu i nie wymaga określenia działań niezbędnych do przywrócenia standardów jakości środowiska. Linia ta nie posiada również wyznaczonego obszaru ograniczonego użytkowania, ani strefy ochronnej. Zarówno linia kolejowa jak i droga krajowa nie stanowią zagrożenia akustycznego dla obszaru projektu planu, ponieważ tereny projektu planu posiadają przeznaczenie pod funkcje nie podlegające ochronie akustycznej.

7.2. Analiza w zakresie przydatności funkcjonalnej przestrzeni terenów projektu planu.

Dla określenia przydatności obszaru projektu planu pod kątem funkcjonalno-przestrzennym, brano pod uwagę dotychczasowe analizy w zakresie poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i wymogów ich ochrony, możliwości dalszego ich wykorzystania dla potrzeb rozwoju gminy, a przede wszystkim dotychczasowy sposób użytkowania i zagospodarowania w kontekście uwarunkowań środowiskowych.

Należy podkreślić, że w projekcie planu przeznaczenie terenów i warunki ich zagospodarowania powinny być podyktowane ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kowiesy w zakresie przyjętych kierunków rozwoju, z racji wymogu ustawowego. Zgodnie ze studium przedmiotowe tereny mogą otrzymać przeznaczenie pod rozwój wielofunkcyjnego rozwoju gospodarczego – produkcji, składów, magazynów, transportu i motoryzacji, obsługi rolnictwa i usług, podobnie jak tereny w planie obecnie obowiązującym. Obecny stan i zasoby środowiska oraz sposób użytkowania terenów projektu planu i ich otoczenia (wykazane w poprzedzających rozdziałach) nie predestynują ich do pełnienia funkcji ochronnej jako nadrzędnej.

Obszar projektu planu może być więc przeznaczony zgodnie z kierunkami rozwoju określonymi w studium. Tereny te z racji położenia przy drodze krajowej zapewniającej obsługę komunikacyjną, dobrej dostępności do sieci infrastruktury technicznej (energetycznej, wodociągowej) są korzystne z punktu widzenia rozwoju gospodarczego. Ponadto z punktu widzenia występowania w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów powodujących emisje hałasu (droga krajowa i linia kolejowa) przeznaczenie pod działalność gospodarczą jest korzystniejsze niż pod zabudowę z udziałem funkcji mieszkaniowej.

Obszar projektu planu, nie jest miejscem udokumentowanego występowania chronionych rzadkich gatunków roślin, grzybów i zwierząt i nie jest objęty ochroną w trybie ustawy o ochronie przyrody.

W jego granicach nie występują: rzeki, rezerваты, parki krajobrazowe, zabytki, strefy ochronne ujęć wód podziemnych i obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych.

Reasumując, obszar objęty granicami projektu planu nie posiada szczególnych uwarunkowań przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych czy zabytkowych, które powodowałyby ograniczenia w jego użytkowaniu czy też zagospodarowaniu, poza podstawowymi uwarunkowaniami określonymi w przepisach z zakresu ochrony środowiska.

8. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego swymi ustaleniami wyznacza tereny

o przeznaczeniu podstawowym: zabudowa produkcyjna, magazynowa, składy, energia odnawialna, głównie fotowoltaika - (symbol przeznaczenia P); zabudowa produkcyjna, magazynowa, składy, energia odnawialna, głównie fotowoltaika lub zabudowa usługowa z wyłączeniem generalnie usług użyteczności publicznej, które kolidowałyby z podstawową funkcją obszaru planu - (symbol przeznaczenia U-P); zabudowa produkcyjna, magazynowa, składy, energia odnawialna, głównie fotowoltaika lub obiekty służące prowadzeniu działalności gospodarczej z zakresu gospodarowania odpadami jak np. recykling, odzysk z wyłączeniem gospodarowania odpadami komunalnymi nie segregowanymi / zmieszanymi, czy spalarni odpadów - (symbol przeznaczenia P-IO); układ komunikacyjny - (symbol KDD) oraz zachowuje istniejące grunty leśne (symbol przeznaczenia podstawowego L).

Przeprowadzając analizę w omawianym zakresie, należy podkreślić, że z punktu widzenia uwarunkowań i problemów środowiskowych istotny jest aktualny stan zasobów środowiska, przyszłe inwestycje oraz wskaźniki zabudowy. W terenach projektu planu i w ich otoczeniu nie stwierdzono występowania obszarów o wyjątkowych walorach przyrodniczych, objętych ochroną prawną w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego itp, ustanowionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Realizacja ustaleń projektu planu w tym zakresie nie stanowi problemu. Projektowana zabudowa i działalność produkcyjna nie będzie oddziaływać znacząco na występujący w sąsiedztwie kompleks leśny, ponieważ zgodnie z ustaleniami projektu planu wszelkie uciążliwe oddziaływania powinny się zamykać w granicach terenu inwestycji.

W obszarze projektu planu nie występują również obszary podlegające ochronie na podstawie innych przepisów odrębnych tj.: obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych, strefy ochronne ujęć wód podziemnych (w trybie ustawy prawo wodne); obszary i obiekty zabytkowe (w trybie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami) itd.. Żaden z terenów projektu planu nie jest położony w obszarze ograniczonego rozwoju, utworzonego w trybie ustawy prawo ochrony środowiska.

Istniejący las został zachowany w użytkowaniu leśnym, gleby IIIB klasy bonitacyjnej zostały planem obecnie obowiązującym przeznaczone na cele nierolnicze. Realizacja ustaleń projektu planu w tym zakresie również nie stanowi problemu.

Działalność gospodarcza, zwłaszcza produkcyjna wpływa na środowisko poprzez wprowadzenie do powietrza, wody i gleby różnego rodzaju substancji, jak również hałasu związanego z użytkowaniem danej instalacji. Jednakże na etapie sporządzania projektu planu dla większości terenu brak danych odnośnie ewentualnej produkcji i związanych z nią instalacji, czy zakresu działalności gospodarczej. Inwestycja uciążliwa dla środowiska, będzie się kwalifikowała do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a wówczas przeprowadzone zostanie postępowanie, zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu ochrony środowiska, które wykaże czy inwestycja może być zrealizowana w danym terenie przy zachowaniu wymogów z zakresu ochrony środowiska i wymogów ustalonych planem. W stosownych dokumentach zostaną

określone warunki jej realizacji i funkcjonowania. Należy podkreślić, że z punktu widzenia wyznaczonych projektem planu terenów inwestycyjnych, korzystna jest odległość zabudowy mieszkaniowej ograniczonej do kilku siedlisk rolniczych.

Projekt planu w granicach terenu oznaczonego jako P dopuszcza zakład o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Bezwzględnie zakłady, o których mowa, są problemem dla środowiska, w tym także dla zdrowia ludzi. Zaliczenie zakładu do zakładu o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej zależy od rodzaju i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych z uwzględnieniem kryteriów kwalifikujących substancje do kategorii substancji stwarzających zagrożenie dla zdrowia, fizyczne, dla środowiska i pozostałe. Przepisy regulujące (w tym zakresie) to Prawo ochrony środowiska i Rozporządzenie w sprawie rodzaju i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Zakład o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, przed rozpoczęciem działalności, zgodnie z ustawą o ochronie środowiska powinien opracować Wewnętrzny Plan Operacyjno-Ratowniczy oraz w szczególnych przypadkach Zewnętrzny, zgodnie z wymogami rozporządzenia z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie wymagań jakim powinny odpowiadać plany operacyjno-ratownicze. Wymienione Plany Operacyjno-Ratownicze (wg. przepisów) podlegają aktualizacji oraz informowane są o tym fakcie instytucje: Komenda Państwowej Straży Pożarnej i Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska. Plan Operacyjno-Ratowniczy podlega analizie i przećwiczeniu jego realizacji co najmniej raz na 3 lata, w celu jego aktualizacji i dokonania w nim ewentualnych zmian. Zgodnie z projektem planu miejscowego ewentualne wystąpienie poważnej awarii przemysłowej nie może wykraczać poza granice terenu inwestycji do której właściciel posiada tytuł prawny, ze szczególnym uwzględnieniem sąsiedztwa obszaru kolejowego i drogi krajowej, co powinno być uwzględnione w przedmiotowy Planie Operacyjno-Ratownicznym. W przypadku terenu oznaczonego jako P dopuszczono zakłady o których mowa, ponieważ inwestor określił zakres planowanej w terenie działalności. W przedmiotowym terenie planowane są magazyny, w których składowane będą głównie kosmetyki czy chemia gospodarcza np. aerozole czy płyny łatwopalne zaliczane do grupy P3A czy PC, które w dużych ilościach czy sumarycznie zaliczają zakład do zakładów o których mowa. Najistotniejszym zagrożeniem może być więc pożar. Projekt planu w swych ustaleniach nie może jednak wskazywać jakie substancje mogą być składowane, dlatego ustala, że ewentualne zdarzenie poważnej awarii nie może wykraczać poza teren inwestycji i oddziaływać na sąsiedztwo, w tym drogę krajową i obszar kolejowy. Tak więc jakie ilości i jakie substancje w produktach mogą być składowane będzie zależało od przeprowadzonej procedury, zgodnie z przepisami obowiązującymi (o czym mowa wcześniej) oraz z możliwością ograniczenia skutków awarii do granic inwestycji. W sąsiedztwie nie występuje, ani nie jest projektowany

inny zakład o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. W odległości około 2,0 km od północnych granic obszaru, przy drodze ekspresowej S8 zlokalizowana jest stacja paliw płynnych i do tankowania na gaz. Usytuowanie zakładu, o którym mowa będzie w znacznej odległości od granic lasu, a przy zapisie ograniczającym skutki ewentualnej awarii do granic inwestycji nie będzie skutkować zagrożeniem pożarem dla ekosystemu leśnego. Zakład, który planowany jest w obszarze planu, prowadzi taką działalność w innym obszarze, poza terenem gminy. Dla terenu gdzie obecnie funkcjonuje, zgodnie z planem operacyjno-ratowniczym, możliwe wystąpienie poważnej awarii zamyka się w terenie inwestycji oraz posiada szereg najnowocześniejszych rozwiązań i zabezpieczeń, mających na celu przeciwdziałanie wystąpieniu poważnej awarii przemysłowej. Przykładowe techniczne systemy zabezpieczeń:

- 1) Ogrodzenie terenu i kontrolowany dostęp.
- 2) Wygrodzenie siatką – segment magazynowania aerozoli jest wygrodzony siatką o bardzo małych oczkach, aby zapobiec wylatywaniu pojemników poza segment powstałych klatek.
- 3) Bezpieczne parametry składowania - minimalna nośność gniazda regałowego 3000 kg.
- 4) Zabezpieczenie przed uderzeniem - stosowane są odbojniki przy regałach magazynowych.
- 5) Wentylacja awaryjna w kotłowni i akumulatorowi - system zapewniający przynajmniej 10-krotną wymianę powietrza w ciągu godziny; wentylatory dachowe są w wykonaniu przeciwwybuchowym; system wentylacji awaryjnej jest sprzężony z systemem detekcji par gazów palnych.
- 6) Wywietrzniki dachowe.
- 7) Oddymianie – instalacja do grawitacyjnego usuwania dymu i ciepła.
- 8) Awaryjne odcięcie prądu – przeciwpożarowe wyłączniki prądu.
- 9) Podkłady regałowe – podkłady na co drugim poziomie zapobiegające kapaniu np. stopionych elementów na niższe poziomy.
- 10) Uziemienie magazynów – system eliminacji zapłonu od wyładowań atmosferycznych i elektryczności statycznej.
- 11) System sygnalizacji alarmu pożaru.
- 12) Instalacja tryskaczowa – stałe samoczynne urządzenia gaśnicze wodne części magazynowej w postaci instalacji tryskaczowej podstropowej zasilanej ze zbiorników przeciwpożarowych.
- 13) Instalacja tryskaczowa między regałowa – dodatkowa instalacja zapewniająca skrócenie czasu reakcji na zagrożenie pożarowe.
- 14) Agregaty prądotwórcze – zapewnienie niezależnego zasilania pompowni p.poż.
- 15) Zapewniony sprzęt medyczny i środki ochrony indywidualnej i zbiorowej.

Zgodnie z art. 73 ust. 4 ustawy Prawo ochrony środowiska: „zakłady stwarzające zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej lokalizuje się w bezpiecznej odległości od siebie, od wielorodzinnych budynków mieszkalnych powstałych na nieruchomościach pochodzących z

Zasobu Nieruchomościami, o których mowa w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości (...), od obiektów użyteczności publicznej, od budynków zamieszkania zbiorowego, od obszarów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i w, od upraw wieloletnich, od dróg krajowych oraz od linii kolejowych o znaczeniu państwowym". W przypadku projektu planu problem ten dotyczy jedynie drogi krajowej nr 70 i obszaru kolejowego, ponieważ inne obiekty nie występują, a z usług wykluczone są obiekty użyteczności publicznej. Dopuszczenie zakładu o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii, można prognozować, że nie narusza art. 73 ust. 3 przytoczonej ustawy, ponieważ teren ich lokalizacji nie zawiera się w zwartej zabudowy miast i wsi, a ponadto art. 73 ust. 3a stanowi, że ust. 3 nie dotyczy zakładów zlokalizowanych w obszarach produkcyjnych i magazynowych. Bezpieczna odległość jest to najmniejsza odległość od miejsca wystąpienia poważnej awarii przemysłowej do obiektu lub terenu wrażliwego, która łagodzi skutki prawdopodobnego zdarzenia awaryjnego i zapobiega eskalacji tego zdarzenia do zdarzenia o większym zasięgu i większych skutkach, z wyłączeniem poważnych awarii przemysłowych o charakterze katastrofalnym oraz skutków poważnej awarii, których prawdopodobieństwo wystąpienia jest mniejsze lub równe 10^{-6} /rok. Bezpieczna odległość ma za zadanie złagodzić skutki poważnych awarii i zapobiec ich eskalacji lub powstania efektu domino. Złagodzenie skutków oznacza, że zadaniem bezpiecznej odległości nie jest zapewnienia zerowego ryzyka oraz ochrony przed zdarzeniami katastrofalnymi. Z punktu widzenia lokalizacji przedmiotowego zakładu można prognozować, że wyznaczone linie zabudowy są korzystne dla zapewnienia bezpiecznej odległości. Przy sporządzaniu planu operacyjno-ratowniczego zagadnienie to zostanie szczegółowo rozpoznane i będzie pod nadzorem odpowiednich służb. W sytuacji gdy wyznaczone linie zabudowy nie będą wystarczające może zaistnieć konieczność odsunięcia magazynów, w których będą składowane produkty, od drogi krajowej i obszaru kolejowego, bądź zastosowania dodatkowych rozwiązań zapobiegających rozprzestrzenianiu się skutków możliwej awarii. W terenie 1P-IO nie będzie realizowany drugi zakład, o którym mowa, ponieważ w sytuacji zagospodarowania tego terenu razem z terenem oznaczonym jako P, zarówno usytuowanie magazynów jak i rozwiązania planu operacyjno-ratowniczego będą jedną całością. Możliwe, że w terenie powstanie zakład o podwyższonym ryzyku a nie dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii, jeżeli nie będzie możliwości ograniczenia skutków awarii do granic inwestycji albo w ogóle nie powstanie. Reasumując można prognozować, że planowany zakład nie powinien stanowić zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi oraz dla infrastruktury komunikacyjnej.

Innym zagadnieniem będzie prowadzenie działalności z zakresu gospodarowania odpadami w terenach oznaczonych jako 1 P-IO i 2 P-IO. Z niewyjaśnionych stosunków prawnych nieruchomości, wyznaczono dwa tereny, jednak docelowo przedmiotowa działalność będzie prowadzona w

jednym z wyznaczonych terenów. Dla tych terenów projekt planu dopuszcza przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko z zakresu gospodarowania odpadami. W tym zakresie będzie niezbędne postępowanie w trybie przepisów z zakresu ochrony środowiska, w tym ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Postępowanie zdecyduje o wielkości i zakresie prowadzonej działalności. Podobnie jak w przypadku terenu P, tak i w tym przypadku znany jest zakres działalności, który generalnie będzie dotyczył przetwarzania odpadów sortowanych – odpady spożywcze (dżemy, słodycze itp.) oraz odpady chemii gospodarczej (proszki, płyny itp.) i kosmetyków (szampony, kremy itp.). Będą to odpady stanowiące np. końcówki wyrobów, które pozostają w instalacji przy zmianie asortymentu wyrobów lub zaprzestaniu produkcji, produkty z wadą opakowania, produkty nie spełniające norm. (np. zbyt małe napełnienie butelki).

W zakładzie będą funkcjonowały instalacje do przetwarzania odpadów spożywczych oraz chemii gospodarczej i kosmetyków, które po mechanicznym rozpakowaniu są przekazywane do odzysku biologicznego i /lub materiałowego. Będą to instalacje do: niszczenia produktów płynnych i półpłynnych w opakowaniach PET, folia, puszki aluminiowe i metalowe; do niszczenia produktów półpłynnych w opakowaniach szklanych; do niszczenia produktów płynnych, półpłynnych i gęstych w opakowaniach; do przetwarzania odpadów chemii gospodarczej i kosmetyków w celu uzyskania półproduktu myjąco-piorącego lub natłuszczającego; do przetwarzania produktów suchych w opakowaniach PET, folia, puszki. Zgodnie z charakterystyką inwestycji, nie należy ona do instalacji wymienionych w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r.

w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrody albo środowiska jako całości. Ponadto zakład będzie spełniać dopuszczalne normy określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu. Plan miejscowy nie może wskazać wymienionego zakresu działań, może tylko ustalić zasięg ewentualnej uciążliwości do granic inwestycji. Z zakresu gospodarowania odpadami wykluczono odpady komunalne (nie segregowane/zmieszane), składowiska odpadów czy spalarni odpadów, dlatego nie prognozuje się wystąpienia uciążliwości odorowych.

Pomimo znajomości zakresu przyszłych działalności, istnieje prawdopodobieństwo, że terenem będzie dysponował inny inwestor, który będzie prowadził działalność gospodarczą o innym profilu. Każda działalność będzie jednak prowadzona w ramach ustaleń planu oraz będzie podlegać tym samym procedurom co wyżej wymienione, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Brak walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych, brak dóbr kultury współczesnej, pozwalają prognozować, że nie występują istotne

ograniczenia warunkujące rozwój terenów projektu planu, poza podstawowymi wymogami dotyczącymi ochrony środowiska gruntowo-wodnego, powietrza, ochrony dóbr materialnych.

Bezspornie tereny zabudowy, w pewnym stopniu oddziałują na środowisko, a skala tego oddziaływania zależy od docelowej intensywności zabudowy, zastosowania rozwiązań chroniących środowisko, rozwiązań operacyjno-ratowniczych w przypadku zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii.

Reasumując, biorąc pod uwagę główny cel sporządzenia projektu planu i przemiany jakie mogą wystąpić na obszarze objętym jego granicami, nie przewiduje się istotnych problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektu planu, poza typowymi związanymi z rozwojem gospodarczym.

Nie przewiduje się istotnych problemów środowiskowych ani dla środowiska gruntowo-wodnego (w tym JCW), ani dla powietrza, ani dla walorów krajobrazowych, które mogłyby wynikać z racji realizacji ustaleń projektu planu, poza tymi, które wynikają z procesu urbanizowania nowych terenów, szczególnie o profilu przemysłowo-magazynowym. Należy podkreślić, że ewentualne zaistniałe problemy środowiskowe wynikające z realizacji zabudowy, w tym głównie z zakresu działalności gospodarczej, będą szczegółowo analizowane, badane i rozwiązane na etapie procedur z zakresu ochrony środowiska i prawa budowlanego, dotyczących procesu inwestycyjnego.

Problemem środowiskowym będzie ograniczenie istniejącej powierzchni infiltracji i trwałe wyłączenie z produkcji rolnej gruntów rolnych w obszarze obecnie użytkowanym rolniczo o glebach w IV i V klasie bonitacyjnej i częściowo III b klasy (uzyskana zgoda na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych klasy IIIb na cele nierolnicze w trybie planu obecnie obowiązującego), z tytułu utwardzenia powierzchni ziemi (budowa budynków, dojazdów, miejsc postojowych dla samochodów).

Nie przewiduje się problemu wynikającego z oddziaływania projektowanych funkcji na budynki mieszkalne, które w świetle obowiązujących przepisów podlegają ochronie przed hałasem.

Należy podkreślić, że część obszaru planu już posiada przeznaczenie pod działalność gospodarczą, adekwatną do ustalonej projektem planu.

9. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO I ZABYTKI.

9.1. Określenie, analiza i ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania na poszczególne elementy środowiska i zagadnienia społeczne oraz wzajemne oddziaływania między nimi, mogącego wynikać z realizacji ustaleń projektu planu.

Omawiany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przewiduje w swych granicach zabudowę związaną z działalnością gospodarczą. Można prognozować, że inwestycje realizowane w oparciu o ustalone projektem planu przeznaczenie, warunki i zasady zagospodarowania terenów nie spowodują znaczących zmian, które wpłynęłyby na zachwianie równowagi przyrodniczej w skali lokalnej jak i ponadlokalnej.

Skutki dla środowiska, jakie wywoła realizacja planu to głównie skutki funkcjonowania zabudowy i prowadzonej w niej działalności, które będą wykonywane na warunkach ustalonych projektem planu i zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, szczególnie z zakresu ochrony środowiska. Ustalony w projekcie planu katalog obiektów o funkcjach dopuszczonych do realizacji w terenach zabudowy, nie przesądza że docelowo zrealizowane będą wszystkie wymienione funkcje, poza tymi, które są znane na etapie sporządzania projektu planu, możliwe że w pozostałych terenach będzie funkcjonowała produkcja energii odnawialnej. Prognozowanie ewentualnego oddziaływania na środowisko (w wyniku realizacji omawianych funkcji) może dotyczyć oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska oraz wzajemnych oddziaływań między nimi:

w zakresie środowiska gruntowo-wodnego – nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na jakość gleb i wód. Jednak potencjalnie, nowa zabudowa i związana z nią działalność może skutkować emisją zanieczyszczeń w postaci nieoczyszczonych ścieków, stanowiących zagrożenie dla omawianego środowiska. Efektem funkcjonowania każdej zabudowy jest wytwarzanie odpadów. W przypadku projektowanych funkcji będą przeważać odpady typu komunalnego, ale również nie można wykluczyć, że powstaną odpady przemysłowe, które mogą być zaliczane do odpadów niebezpiecznych jak np. odpady olejowe, zużyte akumulatory ołowiowe, zużyte sorbenty, czy opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych. W zakładzie przetwarzania odpadów spożywczych oraz chemii gospodarczej i kosmetyków będą odpady wynikające z funkcjonowania instalacji jak i prac serwisowych i konserwacyjnych. Sposób postępowania z odpadami, w tym niebezpiecznymi reguluje ustawa z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach. Projekt planu ustala obowiązek zagospodarowania odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi. Prowadzona działalność z zakresu gospodarowania odpadami, w zakresie w jakim omówiono wcześniej, będzie podlegać postępowaniu zgodnie z obowiązującymi przepisami. W tym przypadku decyzja tzw. „środowiskowa” określi wymogi jakie powinny być spełnione celem zabezpieczenia elementów środowiska zarówno na etapie realizacji jak i funkcjonowania inwestycji, szczególnie w zakresie zabezpieczenia podłoża przed przedostawaniem się zanieczyszczeń do gleb, a w konsekwencji do wód. Ścieki bytowe i przemysłowe będą odprowadzane do szczelnych bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe (tzw. szamba) lub do zakładowych oczyszczalni ścieków, które również wymagają spełnienia wymogów zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Ścieki przemysłowe, wymagają wstępnego podczyszczenia do parametrów umożliwiających ich wywóz na zlewnię oczyszczalni ścieków, w sytuacji oparcia gospodarki ściekowej o szczelne bezodpływowe zbiorniki na nieczystości ciekłe. Wody opadowe i roztopowe nie wymagające oczyszczenia, zgodnie z obowiązującymi przepisami, mogą być odprowadzane do ziemi, dołów chłonnych, czy indywidualnych zbiorników retencyjnych, natomiast wymagające oczyszczenia po ich podczyszczeniu do parametrów, zgodnie z obowiązującymi przepisami, mogą być odprowadzane jak niewymagające oczyszczenia. Kwestie związane z wprowadzaniem ścieków do wód lub do ziemi regulują przepisy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. Przepisy regulują między innymi warunki odprowadzania ścieków (wód opadowych i roztopowych) pochodzących z powierzchni utwardzonych i uszczelnionych zanieczyszczonych w wyniku np. ruchu oraz parkowania samochodów, prowadzonej działalności gospodarczej. Większy problem może stwarzać oczyszczanie ścieków przemysłowych, w przypadku których może zaistnieć potrzeba uzyskania pozwolenia wodnoprawnego, niezbędne będzie postępowanie zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Zgodnie z projektem planu zaopatrzenie terenów zabudowy w wodę będzie odbywać się z wodociągu gminnego (występującego w sąsiedztwie) oraz w oparciu o lokalne ujęcia przy zachowaniu przepisów odrębnych. Biorąc pod uwagę przedstawione powyżej wymogi projektu planu w zakresie gospodarki ściekami, w tym opadowymi i roztopowymi, zasady zaopatrzenia w wodę, jak również wymogi przepisów odrębnych, w tym wyżej wymienionych, można prognozować, że realizacja ustaleń projektu planu nie będzie skutkować powstaniem zagrożeń dla środowiska wodnego, w tym pozostanie bez wpływu na stan i jakość JCWP i JCWPd. Istotnym jest, że z uwagi na budowę geologiczną obszaru planu (pod utworami piaszczystymi zalegają miększe warstwy gliny zwałowej złodowacenia Warty) nie istnieje zagrożenie zanieczyszczenia głębszych wód podziemnych o walorach użytkowych. Planowane inwestycje nie powinny wpływać na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, 57 i 61 ustawy Prawo wodne.

Realizacja zabudowy związanej z prowadzeniem działalności, spowoduje zmiany we właściwościach podłoża na skutek ingerencji w profil glebowy (wykopy, przemieszczanie mas ziemnych, wprowadzanie elementów konstrukcyjnych budynków czy infrastruktury technicznej), co skutkuje zmianą dotychczasowych właściwości podłoża (np. jego przepuszczalności, właściwości plastycznych), a co za tym idzie, w sposób pośredni oddziałuje również na kształtowanie lokalnych warunków wodnych, prowadząc do obniżenia poziomu wód gruntowych. W związku z dodatkowym utwardzeniem powierzchni terenu na skutek nowej zabudowy, nastąpi ograniczenie istniejącej powierzchni infiltracji wód opadowych i roztopowych, dlatego niezbędne jest retencjonowanie wód opadowych i roztopowych w granicach terenów inwestycji z wykorzystaniem np. do

nawadniania powierzchni terenu biologicznie czynnej czy nawet funkcjonujących instalacji (procesów technologicznych). Ustalone projektem planu wskaźniki w zakresie dopuszczalnej powierzchni zabudowy, minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, nieprzekraczalnych linii zabudowy, przy ich przestrzeganiu, pozwolą na ograniczenie przestrzeni, w obrębie której dochodzi do przekształcenia podłoża gruntowego.

Z punktu widzenia przedmiotowego planu, wymienione wskaźniki są adekwatne i charakterystyczne dla tego typu terenów inwestycyjnych.

w zakresie powietrza atmosferycznego – nie prognozuje się znaczącego oddziaływania. Projektowana zabudowa w poszczególnych terenach będzie bazować raczej na jednym głównym źródle ciepła opartym o odnawialne źródła energii np. fotowoltaika na dachach budynków jako instalacje inne niż wolnostojące. Ponadto w większości obiekty magazynowe rzadko podlegają ogrzewaniu. Tak więc w przypadku tej zabudowy nie prognozuje się znaczącego oddziaływania emisji niskiej z tytułu gospodarki cieplnej. Zgodnie z wojewódzkimi programami ochrony powietrza emisja niska pochodzi głównie ze spalania węgla w przestarzałych konstrukcyjnie paleniskach i kotłach sektora komunalno-bytowego oraz tzw. kotłowni małej mocy nie wymagających pozwoleń emisyjnych lub zgłoszeń. Nowe budynki, realizowane w terenach projektu planu, nie będą bazować na przestarzałych paleniskach i kotłach, ponadto wymóg spełnienia w budynkach norm energetycznych wpływa na ograniczenie spalania paliwa energetycznego. Planowane inwestycje, o których była mowa wcześniej, nie będą skutkować emisją zanieczyszczeń, które znacząco oddziaływałyby na jakość powietrza. Możliwe, że w obszarze planu prowadzona będzie działalność produkcyjna, której instalacja może powodować emisje zanieczyszczeń do powietrza. Wówczas zgodnie z przepisami jest wymagane pozwolenie na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza lub pozwolenie zintegrowane. Instalacja zakładu gospodarowania odpadami (zgodnie z jej charakterystyką) nie będzie wymagać uzyskania pozwolenia zintegrowanego, natomiast będzie spełniać dopuszczalne normy wymagane przepisami obowiązującymi. Instalacje są wymienione w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. z 2014 r. poz. 1169). Zgodnie z obowiązującymi przepisami pozwolenie zintegrowane wymagane jest gdy prowadzenie instalacji, której funkcjonowanie, ze względu na rodzaj i skalę prowadzonej w niej działalności, może powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (art. 201 ustawy prawo ochrony środowiska). Istotną kwestią w tym zakresie, poza oczywiście przestrzeganiem przepisów prawa dotyczących uzyskania niezbędnych i ewentualnie wymaganych pozwoleń, będzie stosowanie nowoczesnych technologii, przestrzeganie (kontrolowanie) prawidłowego funkcjonowania procesów technologicznych.

Na pewno przy docelowym zagospodarowaniu obszaru planu, źródłem wprowadzania zanieczyszczeń do powietrza będzie ruch pojazdów (samochody osobowe, ciężarowe) związany z załadunkiem /rozładunkiem towarów, produktów, surowców itp..

Projekt planu wprowadza następujące korzystne ustalenia w omawianym zakresie: dla obszaru projektu planu, poza terenem P, zakaz realizacji zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, zakaz realizacji inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem działalności z zakresu gospodarowania odpadami, a dla całości obszaru wymóg realizacji infrastruktury technicznej i urządzeń ochrony środowiska zapewniających ochronę elementów środowiska takich jak (...) oraz powietrze przed zanieczyszczeniem wynikającym z prowadzonej działalności gospodarczej czy zagospodarowania.

Biorąc pod uwagę obecny stan czystości powietrza atmosferycznego (przedstawiony wcześniej z podkreśleniem, że gmina Kowiesy nie jest objęta programem ochrony powietrza) można stwierdzić, że realizacja ustaleń projektu planu polegająca na zagospodarowaniu i zabudowie projektowanych terenów, nie spowoduje przekroczeń dopuszczalnych norm zanieczyszczenia powietrza. Brak w sąsiedztwie zabudowy i działań gospodarczych, poza drogą krajową nr 70, które mogłyby wpłynąć na skumulowanie ewentualnych zanieczyszczeń.

w zakresie klimatu akustycznego – można się spodziewać wzrostu natężenia hałasu z tytułu wzrostu mobilności komunikacyjnej w obszarze planu. Planowane przeznaczenia terenów charakteryzują się udziałem transportu ciężarowego (tiry) niezbędnego dla obsługi głównie magazynów i składów czy zakładu gospodarowania odpadami. Oczywiście dostarczanie i odbiór towaru jest okresowy, lecz przy docelowym zagospodarowaniu obszaru może wystąpić skumulowanie ruchu samochodowego. Z punktu widzenia omawianego oddziaływania korzystna jest znaczna odległość zabudowy (funkcji) chronionych akustycznie, najbliższa rozproszona zabudowa zagrodowa zlokalizowana jest w odległości 100,0 m, od granic obszaru planu. Podobnie jak w przypadku zanieczyszczenia powietrza, tak i w tym przypadku nie jest znana działalność produkcyjna, której linie technologiczne generowałyby emisje hałasu. W zakładzie gospodarowania odpadami, okresowy hałas może powodować wysyp stłuczek do kontenerów. Źródłem hałasu w obszarze mogą być np. punktowe wielokierunkowe źródła jak jednostki zewnętrzne klimatyzatorów czy wentylatory dachowe, a natężenie będzie uzależnione od zastosowanych rozwiązań, trudnych do określenia na etapie planu miejscowego. W sytuacji, jeżeli będą to przedsięwzięcia zaliczane do mogących znacząco oddziaływać na środowisko, niezbędne będzie postępowanie z zakresu przepisów z zakresu ochrony środowiska, szczególnie OOS. Wobec tego nie przewiduje się przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu w stosunku do funkcji chronionych akustycznie (budynki mieszkalne w zabudowie zagrodowej), zlokalizowanych w odległości minimum 100,0 m na południe od obszaru planu. Zgodnie z rozporządzeniem M.Ś. z dnia 14

czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112), tereny projektu planu ani ich bezpośrednie otoczenie nie podlegają ochronie akustycznej. Projekt planu wprowadza wymóg zachowania standardów jakości środowiska, (co dotyczy szczególnie hałasu) zgodnie z obowiązującymi przepisami, na granicy działki budowlanej, terenu inwestycji, stosownie do przeznaczenia, sposobu użytkowania działek budowlanych, terenów sąsiednich.

w zakresie walorów krajobrazowych, środowiska kulturowego i ochrony zabytków - przewidywane ustaleniami projektu planu zagospodarowanie terenów, wpłynie na diametralną zmianę lokalnego krajobrazu tej części gminy. Obecnie otwarta przestrzeń docelowo zostanie zabudowana obiektami o maksymalnej wysokości 25,0 m, co nie oznacza, że wszystkie budynki będą posiadały taką wysokość. Generalnie krajobraz tej części gminy już jest zaburzony nasypem kolejowym i węzłem drogowym „Huta Zawadzka” drogi ekspresowej S8. Nowa zabudowa będzie odbiegała od istniejącej w bliższym lub dalszym sąsiedztwie. W obszarze projektu planu, ani w bezpośrednim sąsiedztwie nie występują obiekty, dla których projektowana zabudowa stanowiłaby dysharmonię.

Realizacja ustaleń projektu planu nie zdominuje obecnego krajobrazu rolniczego, ponieważ nowa zabudowa będzie realizowana w obszarze otoczonym kompleksem leśnym, nasypem kolejowym wraz z towarzyszącą infrastrukturą kolejową i stacjami bazowymi telefonii komórkowej a drogą krajową. Zabudowa będzie więc stanowiła całość urbanistyczną o funkcji produkcyjno-magazynowej nie dzielącą przestrzeni rolniczej.

W obszarze projektu planu ani w bezpośrednim sąsiedztwie nie występują obiekty i obszary zabytkowe bądź o wartościach kulturowych oraz dobra kultury współczesnej, z którymi projektowana zabudowa mogłaby kolidować i wpłynąć na nie znacząco.

w zakresie środowiska biotycznego: zwierzęta, rośliny, grzyby, ptaki, siedliska przyrodnicze oraz różnorodności biologicznej – nie prognozuje się znaczącego oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu w omawianym zakresie. Szata roślinna i fauna obszaru projektu planu (jak już niejednokrotnie wskazywano) są ubogie i nie przedstawiają znacznych wartości przyrodniczych, a tym samym środowisko obszaru projektu planu nie odznacza się dużą różnorodnością biologiczną, dlatego jakiegokolwiek przekształcenia będą dotyczyły środowiska antropogenicznego wykształconego na obszarze upraw rolniczych, bądź na fragmentach i są to głównie agrocenozy. Bezsprzecznie, wprowadzenie nowej zabudowy czy nowych form zagospodarowania, wpłynie na kształtowanie lokalnej szaty roślinnej, czy zmian w populacji fauny. Zmiany liczebności bądź składu gatunkowego fauny naziemnej, są zazwyczaj konsekwencją zmian użytkowania terenu, co w przypadku planu dotyczy trwałej zabudowy terenów dotychczas biologicznie czynnych. W wyniku zabudowy czy utwardzenia gruntu następuje lokalne przerwanie powiązań florystycznych

i faunistycznych, co w przypadku planu dotyczy znacznych powierzchni. Tereny projektu planu nie są położone na linii powiązań obszarów cennych przyrodniczo, pomimo sąsiedztwa kompleksu leśnego, ponieważ są ograniczone takimi barierami ekologicznymi jak linia kolejowa, droga krajowa, a w dalszym sąsiedztwie droga ekspresowa wraz z węzłem drogowym i zabudowa rolnicza. Ustalenia projektu planu nakazują w terenach zabudowy, zachowanie powierzchni biologicznie czynnej, co niewątpliwie wpłynie na wykształcenie powiązań ekologicznych po zrealizowaniu zabudowy, jednakże w znacznie ograniczonym zakresie. Reasumując, negatywne oddziaływania danego przedsięwzięcia na omawiane środowisko, które sprowadzają się do: bezpośredniego jak: degradacja lub likwidacja gatunków (roślin, zwierząt, grzybów bytujących na obszarach lokalizacji przedsięwzięcia i otoczenia); degradacja lub likwidacja siedlisk tj. miejsc potencjalnego lub stwierdzonego występowania gatunków zwierząt i roślin głównie w odniesieniu do objętych ochroną gatunkową; uniemożliwianie lub utrudnianie swobodnego przemieszczania się zwierząt (np. położenie na trasie migracji zwierząt) oraz oddziaływanie pośrednie jak: przerywanie ciągłości struktury przyrodniczej o znacznej bioróżnorodności, cennej przyrodniczo; zniszczenie siedlisk lub pogorszenie ich jakości w zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia, ułatwianie ekspansji gatunków synantropijnych lub inwazyjnych, które wypierałyby cenne dla środowiska gatunki rzeczywiste i potencjalne, w przypadku inwestycji realizowanych w oparciu o ustalenia projektu planu nie wystąpią. Występujący w sąsiedztwie kompleks leśny jest lasem gospodarczym i nie stanowi powiązań z obszarami przyrodniczymi prawnie chronionymi, chociażby ze względu na omawiane wcześniej bariery ekologiczne. Tereny inwestycyjne będą wygradzone, co uniemożliwi przedostawanie się fauny na tereny zagospodarowane. Zabudowa będzie odsunięta od ściany lasu, zgodnie z wymogami obowiązujących przepisów, w tym przeciwpożarowych. Teren, w którym dopuszczony jest zakład o możliwym wystąpieniu poważnej awarii przemysłowej znajduje się w oddaleniu od lasu. W terenach sąsiadujących z obszarem leśnym nie są dopuszczone przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

w zakresie oddziaływania na obszary Natura 2000 i inne obszary ochrony przyrodniczej – w granicach obszaru projektu planu, ani w bezpośrednim sąsiedztwie do 2,0 km, nie występują obszary przyrodnicze prawnie chronione, m.inn.: sieci Natura 2000, rezerваты, pomniki przyrody, parki narodowe, parki krajobrazowe, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu. Biorąc pod uwagę odległość obszarów przyrodniczych prawnie chronionych w stosunku do obszaru projektu planu oraz zakres prowadzonej działalności można prognozować, że nie wystąpi jakiegokolwiek oddziaływanie realizacji ustaleń planu na środowisko przyrodnicze objęte ochroną prawną, w tym obszary Natura 2000.

w zakresie ochrony gleb i powierzchni ziemi oraz surowców naturalnych – realizacja ustaleń projektu planu nie spowoduje znaczących zmian w

ukształtowaniu powierzchni terenu. Rozwój zabudowy częściowo związany będzie z dostosowywaniem rzeźby terenu do potrzeb zabudowy. Obszar charakteryzuje się mało zróżnicowaną rzeźbą, wobec czego przekształcenia powierzchni ziemi będą raczej sporadyczne, oczywiście poza wykopami pod zabudowę, gdzie powierzchnia ziemi zostanie zabudowana. Realizacja nowych budynków spowoduje pewne przekształcenia powierzchni ziemi, a w konsekwencji zmiany wśród takich elementów środowiska jak: warunki gruntowe (naruszenie stabilności i spistości gruntu na skutek wykopów, umieszczenie elementów budynków), zniszczenie warstwy humusu. Przekształcenia związane z usytuowaniem budynków będą trwałe.

W kategoriach negatywnych i trwałych skutków realizacji planu, należy ocenić zniszczenie wartości użytkowych i przyrodniczych gleb wskazanych do zabudowy. Na obszarze planu występują gleby mineralne w IV, V i VI klasie bonitacyjnej o wartościach uznanych z punktu widzenia potrzeb rolnictwa za średnie. Zgodnie z art. 7 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, gleby te nie podlegają rygorom ochronnym. Na niewielkim fragmencie występują gleby IIIb klasy bonitacyjnej, dla których na etapie planu obecnie obowiązującego uzyskano zgodę na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze. Wierzchnia próchniczna warstwa gleb IIIb i IV klasy bonitacyjnej powinna podlegać zdjęciu i wykorzystaniu w rolnictwie lub pod zagospodarowanie jako powierzchnia biologicznie czynna.

Potencjalnym źródłem zanieczyszczenia powierzchni ziemi /gleb mogą być niekontrolowane spływy zanieczyszczeń z utwardzonych terenów produkcyjnych np. ropopochodnymi. Projekt planu wskazuje na potrzebę całkowitego wyeliminowania spływu zanieczyszczonych wód opadowych z terenów utwardzonych wprost do gruntu, dodatkowo zagadnienie to jest regulowane obowiązującymi przepisami, niejednokrotnie przytaczanymi. W obszarze planu, ani w bezpośrednim sąsiedztwie nie występują złoża surowców naturalnych.

w zakresie oddziaływania na klimat – docelowa realizacja ustaleń projektu planu częściowo wpłynie znacząco na modyfikację cech mikroklimatu lokalnego. Nowe zespoły zabudowy produkcyjnej, magazynowej wskutek ograniczenia powierzchni terenu biologicznie czynnego (zabudowa, tereny komunikacyjne) mogą potencjalnie wpłynąć na zjawisko występowania lokalnej wyspy ciepła: podniesienie średniej temperatury powietrza, przesuszenie powietrza, obniżenie wilgotności, zaburzenie pola wiatrów, kumulacja zanieczyszczeń. Obszar praktycznie tylko z dwóch kierunków ma szansę przewietrzania z racji otwartych przestrzeni, ponieważ z innych stron ogranicza go kolej i kompleks leśny. Celem przeciwdziałania tym zjawiskom, a tym samym adaptacji do zmian klimatu, projekt planu wprowadza zasady: określa minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na poziomie minimum 10% co w terenach produkcyjno-magazynowych jest korzystne, wskazuje na potrzebę retencjonowania wód opadowych w obrębie terenu inwestycji oraz na przeciwdziałanie spływom zanieczyszczeń z powierzchni utwardzonych wprost do ziemi. Oddziaływanie na omawiane środowisko będzie również zależne od

rozwoju działalności gospodarczej, a przede wszystkim stosowanie wysokich, najnowocześniejszych technologii/ instalacji.

w zakresie oddziaływania pól elektromagnetycznych – ustalenia projektu planu nie powodują powstawania źródeł oddziaływania pól elektromagnetycznych, które miałyby negatywny wpływ na środowisko w tym zdrowie ludzi. Jednak nie wyklucza się realizacji inwestycji z zakresu łączności publicznej, której realizację regulują przepisy odrębne.

w zakresie nadzwyczajnego zagrożenia środowiska – w obszarze planu może wystąpić zdarzenie poważnej awarii przemysłowej. Zakład, dla którego dopuszczono możliwość zaliczenia go do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, zalicza się do tego rodzaju zakładów z tytułu magazynowania dużych ilości środków chemicznych typu chemia gospodarcza, kosmetyki w tym np. dezodoranty. Zagrożenie może być spowodowane pożarem w magazynie. Zakład dla prowadzonej w innym miejscu działalności posiada opracowany plan operacyjno-ratowniczy, zgodnie z którym zasięg ewentualnej awarii zamyka się w granicach zakładu, a zastosowane rozwiązania techniczne przeciwdziałające powstaniu poważnej awarii, co omówiono w poprzednim rozdziale. Dla terenu o symbolu P (tylko w tym terenie dopuszczono omawiane zakłady i ewentualnie w terenie 1P-IO jeżeli będzie funkcjonalnie zagospodarowany razem z terenem P) również będzie sporządzany taki plan, zgodnie z wymogami obowiązujących przepisów, ze szczególnym uwzględnieniem bezpośredniego sąsiedztwa linii kolejowej CMK, po której odbywa się ruch pociągów osobowych oraz drogi krajowej nr 70. Najbliższa zabudowa odsunięta jest o 100,0m. Projekt planu ogranicza zasięg ewentualnego wystąpienia poważnej awarii przemysłowej do granic terenu P. Procedury w tym zakresie będą prowadzone zgodnie z wymogami obowiązujących przepisów. Potencjalnym zagrożeniem dla środowiska mogą być awarie w innych terenach produkcyjnych, w zależności od prowadzonej technologii produkcji, jednak zakłada się że będą to zagrożenia raczej lokalne o niedużym zasięgu, a postępowanie w takiej sytuacji będzie prowadzone zgodnie z obowiązującymi procedurami. Należy zaznaczyć, że w innych terenach nie są dopuszczone zakłady o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, ani przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, poza inwestycjami z zakresu gospodarowania odpadami w terenie 1 P-IO i 2 P-IO.

w zakresie zagadnień społecznych i wpływu na dobra materialne i zdrowie ludzi - realizacja ustaleń projektu planu pozwoli właścicielom nieruchomości na realizację zamierzeń inwestycyjnych nierolniczych, alternatywnych dla rozwoju rolnictwa – sprzedaż nieruchomości. Dla społeczności gminnej będzie korzystne z punktu widzenia wpływu do budżetu gminy podatków oraz wzrostu lokalnego rynku pracy. Projektowana w trybie planu zabudowa, nie będzie powodować uciążliwego oddziaływania na środowisko zamieszkania w sąsiedztwie, czy

dobrze materialnie zgromadzone w obszarze planu i w otoczeniu, z tytułu korzystnej odległości najbliższej zabudowy. Plan ustala, że działalność gospodarcza nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, poza terenem działki budowlanej, terenu inwestycji. Problem ewentualnego oddziaływania inwestycji, wykazanych powyżej, odnosi się we wzajemnych powiązaniach z człowiekiem, ponieważ on w tym środowisku żyje i funkcjonuje.

W celu ochrony poszczególnych komponentów środowiska przed zanieczyszczeniem, które z kolei mogłyby stanowić czynnik wpływający na ludzi, projekt planu wprowadza szereg zapisów, o których mowa przy omawianiu oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska. Ustalenia projektu planu nie naruszają interesu osób trzecich. Projekt planu wskazuje na ograniczenia w zagospodarowaniu terenów w sąsiedztwie obszaru kolejowego.

wzajemne oddziaływanie między poszczególnymi elementami środowiska – generalnie wzajemne interakcje pomiędzy poszczególnymi elementami środowiska wynikające z realizacji ustaleń projektu planu zaznaczą się w dwóch etapach. Pierwszy będzie związany z realizacją inwestycji w kwestii zabudowy, a wówczas niekorzystne wzajemne oddziaływania mogą się zaznaczyć. Z uwagi na docelową znaczną skalę nowej zabudowy, niekorzystne relacje pomiędzy poszczególnymi elementami środowiska mogą się zaznaczyć, jednak nie będą zauważalne w skali ponadlokalnej. Zniszczenie wierzchniej warstwy ziemi pod posadowienie obiektów budowlanych, utwardzenie powierzchni pod place manewrowe, parkingi, wpłynie na przerwanie wszelkich biologicznych powiązań zarówno w kwestii występujących tu zbiorowisk roślinnych zastępczych i agrocenoz i związanych z nimi gatunkami pospolitymi fauny, głównie są to szkodniki upraw. Hałas i ruch samochodowy powstały podczas realizacji zabudowy (choć raczej nie będzie się odbywał równocześnie w skali całego obszaru, wpłynie odstrasżająco na faunę, a drobna fauna jak: gryzonie, bezkręgowce może nawet ulec zniszczeniu. W kwestii nieożywionej przyrody raczej nie przewiduje się wzajemnych oddziaływań z uwagi na to, że (jak wykazano wcześniej) projektowane inwestycje nie będą miały znaczącego wpływu na środowisko gruntowo – wodne, co w otoczeniu nie zachwieje środowiska przyrody ożywionej, ani nie zostaną przekroczone dopuszczalne wartości zanieczyszczenia środowiska, które wpłynęłyby na stan zdrowia ludzi, czy bytującej fauny. Drugi etap, to efekt końcowy realizacji inwestycji. Urządzenie w terenach /na działkach budowlanych powierzchni biologicznie czynnej (po zrealizowaniu zabudowy) częściowo wpłynie na odtworzenie powiązań przyrodniczych i przeciwdziałanie skutków kumulacji tzw. wysp ciepła, wpływających na zmiany klimatu.

w zakresie potrzeb obrony i bezpieczeństwa kraju – ustalenia projektu planu nie kolidują i nie mają wpływu na omawiany zakres oddziaływań. Realizacja ustaleń planu nie powinna wpływać negatywnie na istniejącą w bezpośrednim sąsiedztwie linię kolejową o znaczeniu państwowym, która jest terenem zamkniętym bez strefy ochronnej. Zostały zachowane

wszelkie odległości i wymogi przepisów obowiązujących z zakresu transportu kolejowego. Zasięg ewentualnego wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, zgodnie z planem, nie powinien przekraczać granic terenu P, a w wymaganym planie operacyjno-ratowniczym należy uwzględnić sąsiedztwo linii kolejowej. W terenach sąsiadujących z obszarem kolejowym nie są dopuszczone przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Wyznaczono korzystną nieprzekraczalną linię zabudowy w stosunku do obszaru kolejowego.

Reasumując, można prognozować, że projektowana zabudowa i dopuszczona działalność gospodarcza wynikająca z przeznaczenia terenów, mogą częściowo oddziaływać niekorzystnie na środowisko jak każda inwestycja, natomiast istotne jest w jakim stopniu i w jakim zakresie będzie to oddziaływanie występowało. Miarodajne oddziaływanie jest możliwe do sprecyzowania dopiero podczas eksploatacji każdej inwestycji.

W świetle opisanych wcześniej stopnia i zasięgu oddziaływania, bądź nie oddziaływania na środowisko inwestycji (przedsięwzięć) dopuszczonych planem, należy prognozować, że nie wpłyną znacząco (w sensie negatywnym) na: krajobraz, środowisko przyrodnicze (biotyczne i abiotyczne), w tym JCW, klimat akustyczny czy oddziaływać niekorzystnie na sąsiedztwo.

Realizacja ustaleń planu nie powoduje zapotrzebowania na infrastrukturę społeczną. Natomiast docelowo spowoduje wzrost poboru wody, powstanie nieco zwiększonej ilości ścieków bytowych oraz przemysłowych oraz zwiększonej ilości odpadów stałych, wymagających zagospodarowania. Generalnie można prognozować, że wymienione w niniejszym rozdziale ewentualne skutki środowiskowe będą eliminowane lub minimalizowane poprzez stosowanie ograniczeń i wymogów ustalonych projektem planu w zakresie urządzeń chroniących środowisko i wymogów przepisów odrębnych na etapie projektowania i realizacji inwestycji, a także częściowo kompensowane przyrodniczo poprzez stosowanie wskaźnika udziału powierzchni biologicznie czynnej w ramach działki budowlanej.

9.2. Analiza i ocena w zakresie oddziaływania bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, skumulowanego, krótkoterminowego, średnioterminowego, długoterminowego, stałego i chwilowego.

- Proces zagospodarowywania terenów, obejmujący budowę obiektów, infrastruktury technicznej, dojazdów oraz dostarczania materiałów budowlanych spowoduje oddziaływanie krótkoterminowe lub średnioterminowe, bezpośrednie, chwilowe i przejściowe. Związane będzie z hałasem jaki powodować będą maszyny, urządzenia budowlane i elektronarzędzia oraz hałas komunikacyjny przy dostarczaniu materiałów budowlanych. Jednak zmiana klimatu akustycznego będzie miała charakter czasowy i nie kumulujący się w środowisku, a wszelkie prace będą wykonywane w porze dziennej. Podczas robót budowlanych

emisja zanieczyszczeń do atmosfery będzie miała charakter nieorganizowany o lokalnym zasięgu, na niskim poziomie i ograniczonym czasie. Wiązać się będzie z pracą środków transportu oraz sprzętu budowlano-montażowego o napędzie spalinowym (emisja węglowodorów alifatycznych, benzenu, dwutlenku węgla, a także pyleniem wtórnym związanym z prowadzonymi robotami budowlanymi). Jednak uciążliwości te znikną z chwilą zakończenia robót.

- Uciążliwości powodowane na etapie budowy raczej nie będą skumulowane, ponieważ obecnie istnieje zainteresowanie częścią terenu pod inwestycje, niemniej jednak, może zaistnieć sytuacja że znaczna część obszaru planu może podlegać zabudowie jednocześnie. Skumulowane uciążliwości na etapie budowy, wyżej wymienione, będą miały jednak charakter czasowy.
- W sytuacji, gdy podczas realizacji zabudowy i prowadzonej działalności nie będą odpowiednio zagospodarowywane odpady, ścieki przemysłowe, może nastąpić bezpośrednie oddziaływanie na środowisko gruntowo-wodne. Dlatego istotne jest aby podczas budowy inwestycji zaplecze budowlane było odpowiednio zorganizowane, składowanie materiałów budowlanych na podłożu utwardzonym, naprawy samochodów czy sprzętu przy odpowiednio zabezpieczonym podłożu uniemożliwiającym przedostawanie się zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego. Ewentualne oddziaływanie będzie lokalne, nieduże i nie będzie dotyczyło wód podziemnych użytkowych, które są dobrze izolowane przed zanieczyszczeniami z powierzchni ziemi.
- Oddziaływanie stałe i bezpośrednie, dotyczy zajęcia powierzchni obecnie biologicznie czynnej pod zabudowę i utwardzenie części terenu. Stan ten może wpłynąć na lokalne obniżenie się poziomu wód gruntowych, jednak oddziaływanie to nie będzie znaczące i może mieć pomijalny wpływ na środowisko wodne w skali lokalnej jak i ponadlokalnej. Stałym oddziaływaniem będzie ewentualna emisja zanieczyszczeń do środowiska, z tytułu funkcjonowania inwestycji, która jak omawiano wcześniej nie powinna przekraczać norm dopuszczonych obowiązującymi przepisami.
- Docelowe zagospodarowanie obszaru projektu planu, spowoduje wzrost ilości odpadów czy ścieków, które będą wymagały zagospodarowania i utylizacji w związku z czym, stan ten spowoduje niewielkie pośrednie oddziaływanie na środowisko. Jest to jednak nie uniknione przy każdym rozwoju. Utylizacja będzie się odbywała w miejscu unieszkodliwiania odpadów i oczyszczalni ścieków poza terenami projektu planu. Podczas funkcjonowania zakładu gospodarowania odpadami będą powstawały odpady, których część również będzie wymagała zagospodarowania poza zakładem w miejscach do tego przeznaczonych, zgodnie z przepisami.
- Oddziaływaniem nieodwracalnym i stałym będzie zniszczenie struktury gleby z tytułu utwardzenia części terenów w wyniku posadowienia budynków oraz zapewnienia dostępności do obiektów budowlanych, czy konieczności zapewnienia miejsc postojowych dla samochodów. Dlatego

niezbędne będzie zabezpieczenie wierzchniej próchnicznej warstwy ziemi do celów ogrodniczych czy rolniczych.

- Oddziaływanie chwilowe i odwracalne zaznaczy się na etapie realizacji inwestycji (zabudowy) i dotyczyć będzie zniszczenia istniejącej powierzchni biologicznie czynnej. Po zakończeniu budowy i po odnowieniu powierzchni biologicznie czynnej, oddziaływanie to zostanie częściowo wyeliminowane i zrekompensowane.
- Oddziaływanie chwilowe, krótkoterminowe i raczej odwracalne, może zaistnieć w wyniku wystąpienia ewentualnej poważnej awarii przemysłowej, co będzie raczej zależało od właściwych rozwiązań zapobiegających jej powstaniu przy zastosowaniu najnowocześniejszych technologii.
- Można prognozować, że długoterminowe oddziaływanie spowodowane realizacją ustaleń projektu planu będzie charakterystyczne jak każdego obszaru produkcyjnego, magazynowego.

Pozytywne, długotrwałe i pośrednie oddziaływanie na środowisko będzie konsekwencją ewentualnego rozwoju odnawialnych źródeł energii w obszarze projektu planu.

10. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU.

Podstawowym celem ochrony środowiska zarówno na szczeblu krajowym jak i międzynarodowym jest zasada zrównoważonego rozwoju, w myśl której rozwój społeczno-gospodarczy winien następować przy zachowaniu równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych dla zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń. Równowaga przyrodnicza występuje wtedy, gdy na danym obszarze istnieje równowaga we wzajemnym oddziaływaniu: człowieka, składników przyrody żywej i układu warunków siedliskowych tworzonych przez składniki przyrody nieożywionej. Zasada zrównoważonego rozwoju, została ustanowiona w ramach Konferencji Narodów Zjednoczonych w Rio de Janeiro w 1992 roku.

Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro, 1992 r., oraz Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto, 1997 r., których głównym celem jest powstrzymanie niekorzystnych zmian klimatycznych, przede wszystkim ograniczenie emisji gazów cieplarnianych (w tym dwutlenku węgla).

Krajowym dokumentem strategicznym, który odnosi się do zachodzących zmian klimatu jest „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”, tzw. SPA 2020, przyjęty w dniu 29.10.2013 roku przez Radę Ministrów. Projekt planu wskazuje na możliwość wykorzystania w gospodarce energetycznej odnawialnych źródeł energii oraz ustala zasady ochrony

elementów środowiska przyrodniczego, które pośrednio przekładają się na ochronę przed zmianami klimatycznymi.

Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo), której głównym celem jest powstrzymanie przemieszczania się szkodliwych zanieczyszczeń na dalekie odległości. Projekt planu wskazuje na potrzebę stosowania w gospodarce energetycznej energii odnawialnej.

Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r., której głównym celem jest ochrona roślin, zwierząt i siedlisk przyrodniczych. W granicach projektu planu nie występują cenne gatunki flory i fauny, które podlegałyby wymienionej ochronie.

Na terenach cennych przyrodniczo dla zachowania wyżej wymienionej zasady tworzy się obszary przyrodnicze prawnie chronione. Podstawowym dokumentem obejmującym dany czasokres w dziedzinie ekologii jest „Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej” – PEP2030 – Uchwała Nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 roku. Dokumentami, które również odnoszą się do środowiska są: „Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju: Polska 2030” (przyjęta przez R.M. 09.11.2012 r.) i „Średniookresowa Strategia Rozwoju 2020” (przyjęta przez R.M. w dn. 25.09.2012 r.). Głównym celem wymienionych dokumentów jest zapewnienie wysokiej jakości życia obecnych i przyszłych pokoleń z uwzględnieniem ochrony środowiska i stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju. Realizacji celu zawartego w Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju 2020 (przyjętej przez R.M. w dn. 25.09.2012r.) służy dziewięć strategii w tym najważniejsza „Bezpieczeństwo energetyczne i środowiska”. Odpowiada ona za rozwój gospodarczy oraz ochronę środowiska i zawiera wytyczne dla realizacji polityki energetycznej i ekologicznej państwa. Wyznacza szereg kierunków działań systemowych np. zarządzanie środowiskiem czy aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym. Cele dotyczące jakości środowiska odnoszą się w szczególności do gospodarowania odpadami, stosunków wodnych i jakości wód, jakości powietrza, zmiany klimatu, hałasu, nadzwyczajnych zagrożeń, a także różnorodności krajobrazowej i biologicznej. Wskazuje się na konieczność wdrażania wytycznych dotyczących uwzględniania w planach miejscowych wymagań ochrony środowiska i gospodarki wodnej, uwzględnienie obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi itp.. Projekt planu określa zasady ochrony środowiska gruntowo-wodnego oraz powietrza, zasady gospodarowania odpadami, ściekami bytowymi i przemysłowymi, wskazuje na potrzebę stosowania w gospodarce energetycznej odnawialnych źródeł energii. Prawo krajowe istotne z punktu widzenia omawianej problematyki to ustawa Prawo ochrony środowiska i akty wykonawcze do niej. Ważnym dokumentem na szczeblu województwa łódzkiego jest uchwała nr XLIV/548/17 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 24 października 2017 roku w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa łódzkiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie

paliw, tzw. „uchwała antysmogowa”. Projekt planu w swych ustaleniach wskazuje na zastosowanie obowiązujących przepisów (dotyczy wymienionej uchwały) w gospodarce cieplnej.

W kontekście przytoczonych zapisów należy uznać, że ustalenia projektu planu są wystarczające i uwzględniają politykę ekologiczną na każdym szczeblu ochrony. Zapisy projektu planu określają zasady ochrony środowiska i krajobrazu; ograniczają powierzchnię zabudowy wprowadzając obowiązek zachowania powierzchni biologicznie czynnej; ograniczają wachlarz inwestycji, wprowadzają wymóg ochrony poszczególnych elementów środowiska przed zanieczyszczeniem w tym dotrzymanie standardów jakości środowiska. Dokumentem odnoszącym się do ochrony środowiska na szczeblu lokalnym jest: Program Ochrony Środowiska dla gminy Kowiesy z roku 2004 (nie aktualizowany), który za cel strategiczny przyjmuje poprawę stanu środowiska przyrodniczego i jego zasobów określając jednocześnie szereg celów szczegółowych jak np. całkowite zwodociągowanie gminy, co może być realizowane niezależnie od planu miejscowego. Szereg ustaleń projektu planu pośrednio przekłada się na określone w programie cele. Tak więc zapisy projektu planu również na tym szczeblu są kompatybilne z polityką ekologiczną.

Projekt planu został sporządzony w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a zgodnie z jej zapisami plan miejscowy powinien pozostawać w spójności z planem województwa. Projekt planu jest spójny z polityką określoną w planie województwa zarówno w zakresie polityki przestrzennej (która i tak dla obszaru projektu planu nie stanowi o szczegółach) jak i polityki ekologicznej, która powinna być spójna z polityką ekologiczną państwa, a jak wykazano wyżej ustalenia projektu planu są zgodne z zapisami tej polityki. Zasady ochrony środowiska określone w planie województwa nie odnoszą się bezpośrednio do obszaru projektu planu, chociażby dlatego że tereny planu nie są objęte ochroną prawną. *Wychodząc z założenia, że dokumenty regionalne i krajowe zawierają cele i założenia europejskiej i światowej polityki ekologicznej można prognozować, że cele ochrony środowiska oraz zasady ich realizacji zawarte w projekcie planu są zbieżne z odpowiadającymi im celami i zasadami polityki ekologicznej, ustanowionymi na szczeblu krajowym, europejskim i światowym.*

W obszarze nie występują obiekty i obszary zabytkowe, ani dobra kultury współczesnej.

Można prognozować, że podstawowe cele ochrony środowiska wynikające z aktów prawnych odnoszących się do ochrony środowiska, zostały uwzględnione przy konstrukcji projektu planu.

11. OCENA ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ EWENTUALNYCH NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO BĘDĄCYCH REZULTATEM REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU.

Ustalenia projektu planu dotyczące: przeznaczenia poszczególnych terenów, rozplanowania i intensywności zabudowy, gabarytów budynków,

sposobu obsługi w zakresie komunikacji i infrastruktury technicznej, winny zapewnić utrzymanie równowagi przyrodniczej w obszarze objętym planem jak i w obszarach przyległych. Nie oznacza to, że nowe realizacje wynikające z ustaleń projektu planu, pozostaną bez całkowitego wpływu na składowe środowiska. Brak możliwości całkowitego wyeliminowania skutków realizacji planu. Istotne jest, że zabudowa realizowana w trybie planu, odbywać się będzie na terenie, obecnie o ekstensywnej gospodarce rolnej. Rozwiązania projektu planu, mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą ewentualnie niekorzystnego oddziaływania realizacji jego ustaleń na środowisko są ogólne i ramowe, możliwe do zapisania na etapie projektu planu. Generalnie można przyjąć, że wyczerpują problematykę ochronną i są optymalne. Ustalenia projektu planu w zakresie kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej nie kolidują z uwarunkowaniami dotyczącymi stanu i funkcjonowania środowiska, określonymi w podstawowym opracowaniu ekofizjograficznym.

Rozwiązania przestrzenne i zasady zagospodarowania terenów projektu planu nie kolidują z przepisami i wymogami określonymi w przepisach odrębnych, w tym dotyczących ochrony środowiska. Ustalenia nie spowodują kolizji przestrzennych z istniejącymi w tym rejonie innymi formami użytkowania powierzchni ziemi i obiektów.

Projekt planu zawiera szereg rozwiązań i zasad zagospodarowania, które mają na celu ochronę środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi oraz kształtowanie ładu przestrzennego.

Rozwiązania te dotyczą:

- Zostały określone podstawowe zasady wyposażenia terenów w urządzenia infrastruktury technicznej, a szczególnie w zakresie odprowadzania i utylizacji ścieków i gospodarki odpadami. Generalnie dominują indywidualne rozwiązania, ponieważ na terenie gminy nie funkcjonuje zbiorcza sieć kanalizacji sanitarnej, ani zbiorcza sieć ciepłownicza, natomiast istnieje możliwość zaopatrzenia w wodę z sieci wodociągowej.
- Ustalony jest wymóg realizacji urządzeń chroniących środowisko, cyt. z planu *„ustala się wyprzedzającą lub równorzędną realizację elementów infrastruktury technicznej i urządzeń ochrony środowiska, zapewniających zgodnie z przepisami odrębnymi, ochronę środowiska gruntowo-wodnego oraz powietrza przed zanieczyszczeniem powodowanym prowadzoną działalnością gospodarczą czy zagospodarowaniem”*.
- Obowiązuje cyt. z planu *„ustala się, iż prowadzona działalność gospodarcza czy zagospodarowanie działki budowlanej lub terenu inwestycji, nie powinny na granicy działki budowlanej lub terenu inwestycji, do których prowadzący działalność gospodarczą, właściciel, posiada tytuł prawny, przekraczać standardów jakości środowiska, zgodnie z przepisami odrębnymi, odpowiednich do przeznaczenia (funkcji), sposobu użytkowania w terenach, na działkach budowlanych sąsiednich, nie dotyczy ...”*.

- Obowiązuje zachowanie w obrębie działki budowlanej powierzchni terenu biologicznie czynnej wg. wskaźnika określonego w procentach dla poszczególnych terenów, określona jest maksymalna dopuszczalna powierzchnia zabudowy w obrębie działki budowlanej, gabaryty budynków, nieprzekraczalna linia zabudowy, co pozwoli doprowadzić do takiego ukształtowania charakteru zabudowy, który nie będzie dysharmonijny dla otoczenia.
- Obowiązuje zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem z tego zakazu inwestycji z zakresu łączności publicznej, infrastruktury technicznej, oraz terenów oznaczonych jako 1P-IO i 2 P-IO oraz zakaz realizacji zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii, poza terenem P. Projekt planu ustala, że skutki ewentualnego wystąpienia poważnej awarii będą ograniczone do granic własności terenu inwestycji, ze szczególnym uwzględnieniem sąsiedztwa obszaru kolejowego i dróg publicznych.
- Ustalone są zasady gospodarowania w sąsiedztwie obszaru kolejowego, zgodnie z przepisami z zakresu transportu kolejowego.
- W obszarze planu istnieje możliwość rozwoju energii odnawialnej wykorzystującej energię słońca oraz możliwość wykorzystania na potrzeby gospodarcze instalacji odnawialnych źródeł energii.

Reasumując, można stwierdzić, iż rozwiązania przyjęte ustaleniami projektu planu, na tym etapie są wystarczające dla ochrony zdrowia publicznego i dla ochrony środowiska przed ewentualnym niekorzystnym oddziaływaniem projektowanych inwestycji. Powyższe unormowania planu, mające na celu ograniczenie ewentualnie negatywnych oddziaływań na środowisko, będą wspomagane rozwiązaniami, które mogą być sformułowane dopiero na etapie przygotowania poszczególnych inwestycji, w zgodzie z ustaleniami planu miejscowego oraz obowiązującymi przepisami prawa, w tym postępowania z zakresu ochrony środowiska.

12. ANALIZA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU.

Przeprowadzając analizę porównawczą przyjętego wariantu zagospodarowania terenów z wariantem nie dopuszczenia w obszarze planu nowych realizacji (poza zachowaniem istniejącego stanu zagospodarowania) należy stwierdzić, iż zawsze jest to podstawowy problem między rozwojem i urbanizacją wsi a środowiskiem. Mając na względzie analizy i oceny przedstawione w części dotyczące stanu i funkcjonowania środowiska oraz prognozy oddziaływania ustaleń planu na środowisko, a także spójność przeznaczenia i zagospodarowania terenów objętych projektem planu z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, skomunikowanie

obszaru na zewnątrz, należy stwierdzić, że nie ma wariantowych rozwiązań.

Istotnym przesądzeniem przedmiotowej lokalizacji są ustalenia planu obecnie obowiązującego dla połowy obszaru projektu planu, w zakresie przeznaczenia pod działalność produkcyjną, magazynową, składy, usługi. Należy również podkreślić, że położenie obszaru przeznaczonego pod działalność gospodarczą jest korzystne z punktu widzenia ochrony środowiska, w tym środowiska zamieszkania.

Plan jest dokumentem o znacznym stopniu ogólności i nie odnosi się szczegółowo do charakteru prowadzonej w terenie działalności gospodarczej, dlatego możliwy jest wybór wariantowych rozwiązań w zakresie technologii prowadzonej działalności gospodarczej.

13. NIEDOSTATKI I BRAKI MATERIAŁÓW UTRUDNIAJĄCE OCENĘ ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PROJEKTU PLANU

W trakcie sporządzania prognozy nie stwierdzono istotnych niedostatków i braków materiałów, które ograniczyłyby lub uniemożliwiły wykonanie prognozy.

14. PRZEWIDYWANA ANALIZA REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU

Bezsprzeczne jest, że wszelkie oddziaływania antropogeniczne wywierają wpływ na składowe środowiska, zjawiska i procesy w nim zachodzące oraz na cechy krajobrazu. Skala tego oddziaływania i zachodzących zjawisk oraz związana z tym potrzeba osiągnięcia ładu architektoniczno – krajobrazowego, uzależniona będzie od przestrzegania zasad określonych ustaleniami projektu planu i przepisów obowiązujących w toku zagospodarowywania i funkcjonowania terenu.

Skutki realizacji postanowień planu podlegać będą bieżącym pomiarom, ocenom oraz analizom wpływu na środowisko wielu czynników, prowadzonym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przez zobligowane do tego instytucje. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi, Państwowy Instytut Geologiczny, starosta powiatowy oraz wójt, burmistrz lub prezydent prowadzą monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w zakresie określonym szczegółowo w ustawie Prawo ochrony środowiska oraz w ustawie Prawo wodne. Stosownie do art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego I Rady z dn. 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko realizacji planów możliwe jest wykorzystanie istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielenia. Wskazane jest aby analiza realizacji ustaleń projektu planu, sprowadzała się do

kontrolowania przestrzegania jego postanowień na każdym etapie realizacji inwestycji. Można stwierdzić, że rozwiązania zaproponowane w projekcie planu związane z nowymi realizacjami nie dają podstaw do stwierdzenia, że wymagane są szczególne analizy lub szczególny monitoring wpływu realizacji ustaleń projektu planu na środowisko, niemniej jednak wskazane jest okresowe analizowanie danych pochodzących z monitoringu państwowego czy regionalnego czy uległy zmianom po zrealizowaniu ustaleń projektu planu.

Zgodnie z art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, Wójt Gminy/Prezydent Miasta/Burmistrz Miasta dokonuje oceny aktualności planów miejscowych raz na kadencję.

Wraz z oceną aktualności planów powinna być wykonana analiza skutków ich realizacji.

15. WNIOSKI

1. Ustalone projektem planu przeznaczenie, warunki użytkowania i zagospodarowania poszczególnych terenów pozwalają prognozować, że realizacja *ustaleń projektu planu, nie powinna spowodować niekorzystnych zmian istniejącego stanu elementów środowiska, w tym kulturowego i krajobrazu oraz na pewno nie spowoduje znaczącego oddziaływania*. Określone proekologicznie i ochronne warunki zagospodarowania terenów, wprowadzenie do działek wymaganej powierzchni terenu biologicznie czynnej, pozwolą w znacznym stopniu zminimalizować i zrekompensować ewentualne niekorzystne oddziaływanie.
2. Zawarte w projekcie planu warunki realizacji inwestycji i zagospodarowania ukierunkowane są na zapobieganie powstawaniu konfliktów funkcjonalno-przestrzennych i środowiskowych w stopniu optymalnym i możliwym do sprecyzowania na etapie planu miejscowego.
3. *W wyniku realizacji ustaleń projektu planu nie wystąpi oddziaływanie transgraniczne*, ponieważ gmina Kowiesy nie jest położona w obszarze przygranicznym, a realizacja ustaleń projektu planu nie tworzy żadnych ewentualnych skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne.
4. Realizacja ustaleń projektu planu nie wpłynie na: pogorszenie warunków życia mieszkańców, zagrożenie oddziaływania pól elektromagnetycznych, pozostanie także bez znaczącego wpływu na elementy środowiska przyrodniczego oraz na dobra materialne i dobra kultury.
5. Generalnie można stwierdzić, że rozwiązania sprzyjające ochronie środowiska inne niż określone ustaleniami projektu planu nie występują. *Nie precyzuje się w związku z tym propozycji zmian do uwzględnienia w projekcie planu.*

16. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz ustawą z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sporządzana jest prognoza oddziaływania tego planu na środowisko. Niniejsza prognoza została sporządzona do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kowiesy, obejmującego fragmenty wsi Zawady i Wola Pękoszewska sporządzonego w wykonaniu uchwały Nr XLIII/229/22 Rady Gminy Kowiesy z dnia 26 maja 2022 roku.

Prognoza oddziaływania na środowisko ma na celu przeprowadzenie analizy, czy w wyniku realizacji ustaleń projektu planu nastąpi niekorzystne, znaczące oddziaływanie na środowisko i zabytki. W przypadku wystąpienia takiego oddziaływania, w prognozie winny być wskazane alternatywne rozwiązania ograniczające niekorzystny wpływ na środowisko lub sposoby kompensacji tego środowiska.

Projektem planu objęty jest fragment gminy Kowiesy, położony we wsi Zawady i Wola Pękoszewska.

Obszar położony jest pomiędzy drogą krajową nr 70 a kompleksem lasów państwowych. Od południowego wschodu przylega do, wyniesionego na nasypie, obszaru kolejowego Centralnej Magistrali Kolejowej – linia kolejowa nr 4 relacji Grodzisk Mazowiecki – Zawiercie, od południowego – wschodu występują grunty rolne. Obszar projektu planu obecnie nie jest zabudowany, jest użytkowany rolniczo jako sady, a na fragmentach grunty są odłogowane, gdzie wkracza sukcesja wtórna. Najbliższe zabudowania z udziałem funkcji mieszkaniowej zlokalizowane są poza nasypem linii kolejowej oraz po drugiej stronie drogi krajowej w odległości około 100,0 m. Obszar projektu planu posiada dostęp do drogi publicznej oraz dostęp do sieci elektroenergetycznej i wodociągowej.

Poza kompleksem leśnym, wstępującym w sąsiedztwie obszaru projektu planu, sam obszar planu jak i pozostałe otoczenie, charakteryzują się brakiem walorów środowiska, w tym przyrodniczego, które wymagałyby szczególnej ochrony, poza wymogami ochrony powietrza, wód, gleb, powierzchni ziemi, ustalonymi w przepisach z zakresu prawa ochrony środowiska, które odnoszą się do każdego terenu nawet silnie zurbanizowanego. W obszarze planu ani w bezpośrednim sąsiedztwie nie występują obiekty i obszary zabytkowe lub wymagające ochrony konserwatorskiej, ani dobra kultury współczesnej. Omawiany rejon projektu planu jest charakterystyczny dla krajobrazu rolniczego, który został zdominowany nasypem kolejowym, drogą krajową i węzłem drogowym na drodze ekspresowej S8.

W granicach projektu występują na fragmencie grunty leśne, które projekt planu zachowuje jako teren lasu. Występuje również niewielki kompleks gleb IIIb klasy bonitacyjnej, dla których uzyskano zgodę na zmianę

przeznaczenia na cele nierolnicze w trybie planu miejscowego, obecnie obowiązującego dla fragmentu obszaru przyległego do drogi krajowej. W obszarze projektu planu, nie występują strefy ochronne ujęć wód podziemnych, obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych i inne obiekty i obszary prawnie chronione, w tym przyrodnicze. Przyległy obszar kolejowy jest terenem zamkniętym, bez wyznaczonej strefy ochronnej. Projekt planu został sporządzony w trybie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Ustalenia projektu planu wprowadzają przeznaczenia podstawowe: teren produkcji - symbol klasy przeznaczenia P; teren usług - symbol klasy przeznaczenia U; teren gospodarowania odpadami - symbol klasy przeznaczenia IO; teren lasu - symbol klasy przeznaczenia L; teren drogi dojazdowej - symbol klasy przeznaczenia KDD. Projekt planu dopuszcza również dla poszczególnych terenów przeznaczenie uzupełniające, które nie są sprzeczne z przeznaczeniem podstawowym, w tym te które je uzupełniają. Generalnie z projektu planu zostały wykluczone obiekty użyteczności publicznej.

W ramach terenu o symbolu przeznaczenia P mogą być realizowane obiekty budowlane z zakresu produkcji, składów, magazynów, energii odnawialnej (fotowoltaika). W terenie dopuszczone są zakłady o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, ponieważ w terenie będą magazynowane duże ilości artykułów chemii gospodarczej i kosmetyków, które powodują zaliczenie zakładu do tego rodzaju zakładów. Projekt planu ustala, że skutki ewentualnego wystąpienia poważnej awarii przemysłowej będą się zamykać w granicach terenu inwestycji, ze szczególnym uwzględnieniem sąsiedztwa obszaru kolejowego i drogi krajowej. Ponadto dla tego zakładu, zgodnie z obowiązującymi przepisami, będzie wymagane sporządzenie planu operacyjno-ratowniczego. Funkcjonowanie tego typu zakładów wymaga zastosowania szeregu zabezpieczeń technicznych, mających na celu przeciwdziałanie powstaniu poważnej awarii, bądź wyeliminowania jej skutków.

W ramach terenów o symbolu przeznaczenia U-P mogą być realizowane obiekty budowlane z zakresu produkcji, składów, magazynów, energii odnawialnej (fotowoltaika), usług rzemiosła, produkcyjnych, spedycyjnych, usług dla produkcji, w tym rolniczej, usług motoryzacji. W terenach tych wykluczone są przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz zakłady o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

W terenach o symbolu przeznaczenia P-IO możliwa jest realizacja obiektów budowlanych z zakresu produkcji, składów, magazynów, energii odnawialnej (fotowoltaika) oraz prowadzenie działalności z zakresu gospodarowania odpadami - zbieranie, odzysk, recykling, przetwarzanie odpadów sortowanych (odpady spożywcze oraz odpady chemii gospodarczej, kosmetyki). Do zakładu trafiają produkty, które nie spełniają wymogów normatywnych np. uszkodzone opakowanie, rozbieżności wagowe produktu. Dla tych terenów projekt planu dopuszcza przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Działalność z zakresu gospodarowania odpadami będzie prowadzona w

jednym z wyznaczonych terenów, natomiast z niewyjaśnionych stosunków własnościowych na etapie sporządzania planu wyznaczono dwa tereny. Z zakresu działalności gospodarowania odpadami zostały wykluczone: składowiska odpadów, spalarnie odpadów, punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych nie segregowanych/ zmieszanych, instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych nie segregowanych/ zmieszanych. Wykluczone instalacje do gospodarowania odpadami komunalnymi świadczą, że planowana działalność z zakresu gospodarowania odpadami nie będzie skutkować uciążliwością odorową.

Ponieważ dla projektowanej zabudowy i form zagospodarowania ustalone są wymagania w zakresie potrzeb ochrony środowiska można prognozować, że realizacja ustaleń projektu planu nie będzie oddziaływać negatywnie na środowisko, w tym JCWP i JCWPd, jak również nie wpłynie ograniczająco na osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód. Zgodnie z ustaleniami projektu planu gospodarka ściekowa będzie oparta o indywidualne rozwiązania tzn. oczyszczalnie ścieków lub szczelne bezodpływowe zbiorniki na nieczystości ciekłe zarówno do gromadzenia ścieków bytowych oraz do gromadzenia ścieków przemysłowych, przy warunku podczyszczenia ścieków przemysłowych do parametrów umożliwiających ich wywóz na zlewnie oczyszczalni ścieków, czy innych miejsc ich unieszkodliwiania. Gospodarka cieplna również będzie oparta o lokalne rozwiązania z możliwością wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Ustalenia projektu planu nie kolidują z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kowiesy. Polityka wyrażona w studium gminy przewiduje dla całego obszaru planu - *obszary wielofunkcyjnego rozwoju gospodarczego – produkcji, składów, magazynów, transportu i motoryzacji, obsługi rolnictwa i usług (symbol w studium PU)*.

Obecnie dla części obszaru projektu planu obowiązuje plan miejscowy – uchwała nr XIV/81/08 z dnia 28 marca 2008 roku. Plan obowiązujący przeznacza tereny pod Pu – tereny obiektów produkcyjnych, magazynów, składów i zabudowy usługowej. Z racji zainteresowania strategicznych inwestorów tymi terenami, zaistniała potrzeba ich powiększenia, ponieważ obecnie pod działalność gospodarczą, szczególnie pod magazyny, niezbędne są znacznie powierzchnie terenów, w granicach minimum 2 ha. Generalnie można stwierdzić, że rozwiązania sprzyjające ochronie środowiska, możliwe do zrealizowania w istniejących warunkach lokalnych w tym ekonomicznych, inne niż określone ustaleniami projektu planu nie występują. Ponadto projekt planu nie koliduje z wymogami w zakresie ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu państwowym, unijnym i międzynarodowym.

W jakim stopniu określone projektem planu warunki realizacji inwestycji, będą respektowane i przestrzegane, w takim stopniu zostanie osiągnięty zamierzony efekt. Kolejne etapy realizacji inwestycji od projektu do realizacji będą nadzorowane przez właściwe służby nadzoru.